

ด่วนที่สุด

ที่ ลป ๐๐๑๗.๕/ว ๑๑๔๓

ศาลากลางจังหวัดลำปาง
ถนนวิชาราชดำเนิน ลป ๕๒๐๐๐

วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
วันที่ ๐๑/๒๕๖๕
วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๕
เวลา ๑๑.๓๐ น.

๑๓ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง การแจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕
เรียน หัวหน้าส่วนราชการสังกัดราชการบริหารส่วนกลาง หัวหน้าส่วนราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค
หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง
นายกเทศมนตรีนครลำปาง นายกเทศมนตรีเมืองเขลางค์นคร นายกเทศมนตรีเมืองพิชัย และ
นายกเทศมนตรีเมืองลี้มแรด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๓๖

ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด (๑๑ แผ่น)

๒. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑

ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ชุด (๑๕ แผ่น)

ด้วยจังหวัดลำปางได้รับแจ้งจากสำนักงาน ก.พ.ร. ว่า ได้นำส่งหลักเกณฑ์และกระบวนการ
พิจารณาการออกกฎกระทรวง เพื่อขอยกเว้นการดำเนินการตามมาตรา ๗ พร้อมทั้งข้อมูลคำถาม - คำตอบ
ที่พบข้อขัดแย้งจากคลินิกให้คำปรึกษา การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ มาให้จังหวัด เพื่อใช้ประกอบในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว ประกอบกับ สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทาง
อิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้กำหนดจัดคลินิกให้คำปรึกษา
การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ในวันที่
๑๘ มกราคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ผ่าน Zoom meeting (Meeting ID: 986 0051 2425 และ
Passcode: 317656) และ Facebook Live ของสำนักงาน ก.พ.ร. (กพร OPDC) ในการนี้ได้เรียนเชิญ
บุคลากรในสังกัดเข้าร่วมคลินิกให้คำปรึกษาดังกล่าว พร้อมกันนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำส่งคำอธิบาย
สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ และรายการตรวจสอบ (Checklist) สิ่งทีหน่วยงานต้องดำเนินการ
เมื่อพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับทุกมาตรา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

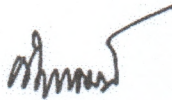
ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นไป
ด้วยความเรียบร้อย จังหวัดลำปางขอให้ส่วนราชการ/หน่วยงาน ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
ศึกษาพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ สาระสำคัญ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

/และรายการ...

และรายการตรวจสอบ (Checklist) สิ่งที่หน่วยงานต้องดำเนินการเมื่อพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับทุกมาตรา
ทั้งนี้ ให้มอบหมายบุคลากรดังกล่าว และหรือบุคลากรในสังกัด เข้าร่วมคลินิกให้คำปรึกษา ในวัน เวลา และ
ผ่านช่องทางดังกล่าวข้างต้นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
ทราบและดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ นูปผาเจริญ)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

เรียน ผู้อำนวยการ

☒ เพื่อโปรดทราบ

☒ เพื่อโปรดพิจารณา

☐ เห็นควรแจ้ง.....

☐ เห็นควรมอบ.....

๑๗ ม.ค. ๖๖

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล

โทร/โทรสาร ๐ ๕๕๓ ๕๑๐๘๐

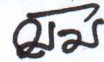
เรียน ผู้อำนวยการ

☒ เพื่อโปรดทราบ

☒ เพื่อโปรดพิจารณา

☐ เห็นควรแจ้ง.....

☐ เห็นควรมอบ.....

(นายบัญญัติ กันมาเวียง)
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร
๑๗ ม.ค. ๖๖

☒ ทราบ.....

☐ แจ้ง.....

☒ มอบ.....

(นายวิชชุดา ลิจินดา)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
๑๗ ม.ค. ๖๖

นาย ผู้ช่วยฯ

ด้วย ร. ๕๓๒ ๒๕๖

กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดทราบ

วันที่ ๑๗ ม.ค. ๖๖

พด
Kamin

กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
เลขรับ..... 2465
วันที่..... 28 ต.ค. 65
ด่วนที่สุด

สำนักงานจังหวัดลำปาง
เลขที่รับ..... 6654
วันที่ 28 ธ.ค. 2565

ศาลากลางจังหวัดลำปาง
เลขที่รับ..... 18490
วันที่ 27 ธ.ค. 2565

ที่ นร ๑๒๐๐/ว๓๖

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การแจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕
เรียน หัวหน้าส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่นของรัฐ
อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๓๕ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์และกระบวนการพิจารณาการออกกฎกระทรวงเพื่อขอยกเว้นการดำเนินการตามมาตรา ๗
๒. ข้อมูลคำถาม-คำตอบที่พบบ่อยจากคลินิกให้คำปรึกษาฯ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๒๒ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานที่จะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการ โดยให้แจ้งเตือนทุก ๑๕ วัน และได้มีการจัดคลินิกให้คำปรึกษาการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอนำส่งหลักเกณฑ์และกระบวนการพิจารณาการออกกฎกระทรวงเพื่อขอยกเว้นการดำเนินการตามมาตรา ๗ พร้อมทั้งข้อมูลคำถาม-คำตอบที่พบบ่อยจากคลินิกให้คำปรึกษาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ ทั้งนี้ หน่วยงานสามารถรับชมคลินิกให้คำปรึกษา ย้อนหลัง รวมทั้งสามารถติดตามข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ที่เว็บไซต์สำนักงาน ก.พ.ร. (www.opdc.go.th) ในหัวข้อ “ผลการพัฒนาระบบราชการ” หัวข้อย่อย “พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.ร.

กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๑๐ (ณัฐบดี) ๘๘๒๙ (พรพรรณนธ์) ๘๙๙๒ (กิตติพงศ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๐๔๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opdc.go.th

**หลักเกณฑ์และกระบวนการพิจารณา
การออกกฎกระทรวงเพื่อขอยกเว้นการดำเนินการตามมาตรา ๗**

.....

๑. หลักเกณฑ์ขั้นต้นในการพิจารณางานบริการสำหรับขอยกเว้นการดำเนินการตามมาตรา ๗

- ☐ งานบริการดังกล่าวไม่สามารถยื่นคำขอล่วงหน้าได้
- ☐ งานบริการดังกล่าว เมื่อยื่นคำขอแล้ว ผู้ยื่นคำขอต้องพิสูจน์/ยืนยันตัวตน/ดำเนินการเฉพาะตัวใด ๆ ต่อหน้าเจ้าหน้าที่ ณ วันที่ยื่นคำขอ ไม่สามารถพิสูจน์/ยืนยันตัวตน/ดำเนินการเฉพาะตัวใด ๆ ได้ในภายหลัง
- ☐ งานบริการดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอสามารถรับเอกสาร/ใบอนุญาตได้เลย
- ☐ งานบริการดังกล่าวมีระยะเวลาการให้บริการตามคู่มือประชาชนตั้งแต่ขั้นตอนการยื่นคำขอ จนถึงขั้นตอนการออกเอกสาร/ใบอนุญาต สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๑ วัน

หากงานบริการของหน่วยงานสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ข้างต้นทั้ง ๔ ข้อ สามารถเสนอเรื่องมายังสำนักงาน ก.พ.ร. พร้อมรายละเอียดข้อมูลดังนี้

- ๑) เหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถยื่นคำขอด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้
- ๒) ชื่องานบริการ ขั้นตอน และระยะเวลาการให้บริการโดยละเอียดตามที่ระบุในคู่มือประชาชน หรือรูปภาพแผนผังขั้นตอน และระยะเวลาการให้บริการ
- ๓) กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยระบุข้อกฎหมายที่ไม่สามารถยื่นคำขอด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจน

หมายเหตุ การสมรส การหย่า การรับบุตรบุญธรรม การขอมีบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๗ วรรคท้ายแล้ว ไม่ต้องดำเนินการเสนอเรื่องมายังสำนักงาน ก.พ.ร.

๒. กระบวนการพิจารณาการออกกฎกระทรวงเพื่อขอยกเว้นการดำเนินการตามมาตรา ๗

- ๑) หน่วยงานที่ได้พิจารณาหลักเกณฑ์ตามข้อ ๑ แล้วเห็นว่ามีความสอดคล้องและจำเป็นต้องขอยกเว้นเสนอเรื่องการขอยกเว้นฯ มายังสำนักงาน ก.พ.ร.
- ๒) สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ร่วมพิจารณาเหตุผลความจำเป็น และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการขอยกเว้นฯ
- ๓) กรณีที่ทั้ง ๔ หน่วยงานพิจารณาแล้วมีความเห็นสมควรได้รับการยกเว้นฯ สำนักงาน ก.พ.ร. จะเสนอความเห็นต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมายพิจารณา หากเห็นชอบจะได้จัดทำเป็นกฎกระทรวงต่อไป

.....

ข้อมูลคำถาม-คำตอบที่พบบ่อยจากคลินิกให้คำปรึกษา

การดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑ : วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ผ่านระบบออนไลน์

.....
กลุ่มคำถามที่ ๑: การออกประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๖

๑. สำนักงานสถิติแห่งชาติ ตามตัวอย่างคำสั่ง เรื่อง ระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๖ นั้น หมายความว่าถึง ระบบสำหรับใช้งานภายในของเจ้าหน้าที่ ใช่หรือไม่ อย่างไร และจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมีการแก้ไขที่ทำให้สามารถระบุตัวตนได้

คำตอบ ระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หมายความว่าถึง ระบบสำหรับใช้งานภายในของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจำเป็นจะต้องระบุตัวตนได้

๒. กรมอุตุนิยมวิทยา ระบบงานหลักที่ใช้ปฏิบัติงานเฉพาะบุคลากรในหน่วยงาน มิได้ให้ประชาชนเข้ามาใช้โดยตรง ต้องประกาศในมาตรา ๑๖ หรือไม่ ยกตัวอย่างระบบงานที่คล้ายกับคำถาม เช่น ใช้งาน dpis ของสำนักงาน ก.พ. ขอให้ช่วยอธิบายด้วยว่า ระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์นี้จะครอบคลุมอะไรบ้าง

คำตอบ หมายถึง ระบบการปฏิบัติงานภายในต่าง ๆ ที่จัดไว้/มีไว้เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การลา/การจอร์นโดยไม่ต้องเขียนเอกสาร ระบบประชุมออนไลน์ต่าง ๆ ที่ไม่ต้องมาประชุมแบบ onsite โลกของหน่วยงาน อีเมลที่@โดเมนของหน่วยงาน เป็นต้น

๓. จังหวัดจันทบุรี หน่วยงานจังหวัดต้องจัดทำประกาศอย่างไรบ้าง หรือเป็นหน้าที่ของส่วนกลาง

คำตอบ จังหวัดสามารถจัดทำประกาศได้โดยมีข้อมูลช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อหน่วยงานส่วนภูมิภาคทุกหน่วยที่อยู่ในบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งลงนามโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ การประกาศดังกล่าวจะมีข้อมูลช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ ของหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดนั้นด้วยก็ได้เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างการรับรู้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ ของทุกหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดนั้นให้กับประชาชน

๔. กรุงเทพมหานคร เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีส่วนราชการในสังกัดเป็นจำนวนมาก เช่น สำนักงานเขต ๕๐ เขต โรงเรียน ๔๓๗ แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๘ แห่ง และอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งแต่ละส่วนราชการมีช่องทางการติดต่อหรือมีการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับให้บริการประชาชนที่แตกต่างกัน ในการจัดทำประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๐ และคำสั่งกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ จำเป็นต้องให้ผู้ว่าราชการ กทม เป็นผู้ลงนามเท่านั้นหรือไม่ (หากทำในภาพรวมประกาศอาจมีหลายหน้า และอาจดำเนินการได้ล่าช้า เนื่องจากต้องรวบรวมข้อมูลแต่ละส่วนราชการเพื่อจัดทำประกาศทีเดียว และหากมีการเปลี่ยนแปลงต้องเสนอผู้ว่าลงนามเท่านั้น) หรือ ผอ.ส่วนราชการแต่ละส่วน เช่น ผอ.เขต สามารถจัดทำประกาศและลงนามเองได้หรือไม่ และหากดำเนินการไม่ทันวันที่ ๑๐ มกราคมจะมีความผิดตามกฎหมายหรือไม่

คำตอบ มาตรา ๑๐ วรรคแรก ใช้คำว่า “ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนด” ดังนั้น ในกรณีของ กทม. จึงต้องมีประกาศที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานในสังกัด กทม. ที่ครบถ้วนฉบับหนึ่ง สำหรับกรณีหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานเขต โรงพยาบาลหรือโรงเรียนในสังกัด ฯลฯ ไม่มีข้อจำกัดหรือข้อห้ามใดที่จะไปออกประกาศของตนเอง

เช่น ประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของโรงพยาบาลกลางที่นำลงเผยแพร่ในเว็บไซต์ของโรงพยาบาลเอง (แต่อีเมลหรือช่องทางต้องตรงกับประกาศหลักที่หัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดประกาศกำหนด)

ทั้งนี้ ในการจัดทำประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และ ๑๖ จะเป็นไปตามมาตรา ๒๐ วรรคแรก ซึ่งต้องจัดทำประกาศให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดตามมาตรา ๖ อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานไม่ได้ออกประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และ ๑๖ จะเป็นไปตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง กล่าวคือ ประชาชนจะยื่นเรื่องหรือติดต่อมายังหน่วยงานนั้นทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ใดก็ตามที่หน่วยงานนั้นใช้อยู่ได้ทั้งหมด เช่น อีเมล เว็บไซต์ ไลน์ เฟซบุ๊ก ระบบ โปรแกรม หรือแอปพลิเคชันอื่นใด และการยื่นหรือส่งเรื่องติดต่อมายังช่องทางดังกล่าวนั้นชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หากหน่วยงานไม่ดำเนินการตามคำขอหรือการติดต่อจึงมีความผิดตามกฎหมาย ดังนั้น ทุกหน่วยงานจึงควรเร่งออกประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหา ความเสี่ยง และความวุ่นวายดังกล่าว และในกรณีคำสั่งเรื่องระบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่สามารถดำเนินการตามประกาศตามมาตรา ๑๐ ด้วยเช่นกัน

๕. กรมเจ้าท่า จากถาม-ตอบที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แนบท้ายหนังสือ นร ๑๒๐๐/ว ๓๐ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ข้อ ๑.๓ สรุปว่า หากกรมฯ ได้กำหนด email ส่วนตัวให้บุคลากรในหน่วยงาน โดยใช้เป็นชื่อบุคคล@domainกรมฯ เช่น porames.s@md.go.th รวมถึง email ของสำนัก/กอง เช่น planning@md.go.th หรือadminis@md.go.th แม้ไม่ได้ปรากฏอยู่ในประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมฯ เจ้าหน้าที่ทุกคนที่มี email และหน่วยงานทุกหน่วยงานในกรมที่มี email ในลักษณะดังกล่าวก็ต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๐ ใช่หรือไม่

คำตอบ หน่วยงานสามารถกำหนดได้ว่าจะใช้อีเมลใดเป็นอีเมลกลางสำหรับเป็นช่องทางให้ประชาชนติดต่อ/ยื่นเรื่องมายังหน่วยงาน ซึ่งหากไม่จัดทำประกาศตามมาตรา ๑๐ จะถือว่าทุกอีเมลของหน่วยงานสามารถใช้เป็นช่องทางสำหรับประชาชนติดต่อราชการได้ตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง

๖. กรมสุขภาพจิต การลงนามในประกาศช่องทางฯ นอกจากหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค จะออกประกาศซึ่งลงนามได้ทั้งจากหัวหน้าส่วนราชการและผู้ว่าราชการแล้ว ขอสอบถามว่า หัวหน้าหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค เช่น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดกรมฯ สามารถลงนามประกาศช่องทางฯ ได้อีกหรือไม่ (รวมประกาศ ๓ ทาง)

คำตอบ สามารถออกประกาศเพิ่มเติมได้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๗. สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรณีการดำเนินการของจังหวัด

๑) การดำเนินการของแต่ละกรม/กระทรวง เป็นผู้กำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เป็นมาตรฐานกลางทั่วประเทศใช่หรือไม่

คำตอบ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) จะเป็นผู้จัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีสำหรับประกาศตามมาตรา ๑๙

๒) การขออนุญาตที่เป็นงานของกรม/กระทรวงที่มีมาตรฐานการให้บริการแบบเดียวกันทั้งประเทศ ในจังหวัด กรม/กระทรวงเป็นหน่วยงานประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว จังหวัดต้องมีการประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของงานอนุนาตานั้นที่มีให้บริการในจังหวัดอีกหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ จังหวัดสามารถจัดทำประกาศได้โดยมีข้อมูลช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อหน่วยงานส่วนภูมิภาคทุกหน่วยที่อยู่ในบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งลงนามโดยผู้ว่าราชการ

จังหวัด ทั้งนี้ การประกาศดังกล่าวจะมีข้อมูลช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ของหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดนั้นด้วยก็ได้เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างการรับรู้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ของทุกหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดนั้นให้กับประชาชน

๓) การประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของจังหวัด ให้รวมถึงงานการขออนุญาตที่มีในจังหวัดของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนท้องถิ่นด้วย หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ การประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของจังหวัด สามารถรวบรวมงานการขออนุญาตของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

๘. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม คำสั่งตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๒ (๑) ที่ให้ระบุเป็นชื่อระบบ มีความจำเป็นต้องระบุเป็นชื่อระบบหรือไม่ หรือใช้ว่า "ระบบสารสนเทศที่หน่วยงานจัดทำขึ้น" ได้หรือไม่
คำตอบ หากไม่ระบุชื่อระบบ หมายถึง ระบบสารสนเทศที่หน่วยงานจัดทำขึ้นทุกระบบเป็นระบบปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ชอบด้วยกฎหมาย

๙. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่หน่วยงานส่วนกลางสามารถออกประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เนื่องจากมีข้อมูล ได้แก่ ที่อยู่ e-mail และหมายเลขโทรศัพท์ ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมกันเป็นจำนวนมาก สามารถทำเป็น QR code แนบท้ายประกาศได้หรือไม่

คำตอบ สามารถดำเนินการได้

๑๐. กรมส่งเสริมสหกรณ์

๑) หน่วยงานมีโครงสร้างราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (จำนวน ๗๖ จังหวัด) การประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ กรมต้องประกาศช่องทางเป็นภาพรวมของกรม ๑ ประกาศ หรือประกาศแยกรายหน่วยงาน

คำตอบ สามารถประกาศรวมกันได้ทั้งหน่วยงานที่ให้บริการในส่วนกลาง และหน่วยงานของกรม ที่ให้บริการในส่วนภูมิภาค

๒) กรณีการประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถประกาศแยกช่องทางการติดต่อ เป็นรายงานบริการได้หรือไม่

คำตอบ สามารถดำเนินการได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนมากยิ่งขึ้น

๑๑. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม การกำหนดระบบสารสนเทศ สำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ระบุเฉพาะระบบสารสนเทศฯ ที่หน่วยงานให้บริการประชาชนใช้หรือไม่ หรือต้องระบุระบบสารสนเทศทั้งหมดที่หน่วยงานใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานภายใน (Back Office) ด้วย
คำตอบ ตามมาตรา ๑๐ จะระบุระบบสำหรับให้บริการประชาชน ส่วนคำสั่งตามมาตรา ๑๖ จะระบุระบบการปฏิบัติงานภายในของหน่วยงาน

๑๒. กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ การประกาศเผยแพร่ที่อยู่อีเมลต้องละเอียดแค่ไหน ผ่านหน้าเว็บไซต์เพียงพอหรือไม่
คำตอบ หน่วยงานต้องจัดทำประกาศที่ลงนามโดยหัวหน้าหน่วยงานตามมาตรา ๑๐ ประกอบ ๒๐ และสามารถสื่อสารช่องทางการติดต่อหน่วยงานดังกล่าวผ่านหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน

๑๓. ช่องทางที่ต้องนำขึ้นประกาศคือต้องเป็นช่องทางให้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่หรือช่องทางที่ให้ประชาชนยื่นคำร้องแบบออนไลน์เข้ามา

คำตอบ หากช่องทางในการติดต่อเจ้าหน้าที่และช่องทางในการยื่นคำขอเป็นคนละช่องทางกัน ควรระบุทุกช่องทางเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๑๔. จะมีแนวทางในการมี mentor คอยให้คำปรึกษาหรือตรวจสอบรายการ รายการกระทรวงเลยไหมครับ ในเรื่องว่าช่องทางที่ประกาศหรือจัดทำขึ้นครบ หรือครอบคลุมตาม พรบ. แล้วหรือยัง

คำตอบ ปัจจุบันยังไม่มี mentor รายการ รายการกระทรวง ซึ่งหน่วยงานสามารถจัดทำประกาศโดยปรับจากตัวอย่างที่ได้มีการเผยแพร่ให้เหมาะสมกับบริบทและการให้บริการของหน่วยงาน โดยพึงระลึกถึงวัตถุประสงค์ในการจัดทำประกาศซึ่งเป็นไปเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้นหน่วยงานสามารถจัดทำประกาศโดยอาจวิเคราะห์ตาม customer journey ของผู้รับบริการกลุ่มต่าง ๆ หรือ design thinking ซึ่งอาจทำให้หน่วยงานสามารถออกแบบช่องทางสำหรับประชาชนติดต่อหน่วยงานได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๑๕. สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการอุดมศึกษาฯ กรณีที่สำนักงานมีอีเมลสารบรรณกลาง และประกาศลงในเว็บไซต์ช่องทางอีเมลติดต่อหน่วยงานภาครัฐของ สพร. แล้ว ยังจำเป็นต้องจัดทำประกาศภายใน ๑๐ ม.ค. ๖๖ ด้วยหรือไม่

คำตอบ แม้หน่วยงานจะมีการประกาศอีเมลกลางตามระเบียบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์อยู่แล้ว แต่ยังจำเป็นต้องจัดทำประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๐ ของพระราชบัญญัติฯ นี้ โดยขอให้มีการสำรวจช่องทางทั้งหมด และระบุในประกาศนี้เพื่อให้ประชาชนรับทราบว่าสามารถติดต่อหรือขอรับบริการจากหน่วยงานได้จากช่องทางไหนได้บ้าง (หากมีช่องทางแต่ไม่ประกาศตามมาตรา ๑๐ อาจส่งผลให้ประชาชนสามารถยื่นคำขอผ่านทุกช่องทางที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน ซึ่งถือคำขอนั้นชอบด้วยกฎหมายตามที่ระบุในมาตรา ๒๐ วรรคสองได้)

๑๖. สพป.สุพรรณบุรี เขต ๒ การประกาศชื่ออีเมลสารบรรณกลางของหน่วยงานนั้น หากตรวจสอบในเว็บไซต์ DGA แล้วพบว่ายังไม่มีรายชื่อ ต้องส่งชื่ออีเมลไปช่องทางใด และต้องออกประกาศให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖ ใช่หรือไม่

คำตอบ หน่วยงานที่ประสงค์จะลงทะเบียนอีเมล สามารถประสาน สพร. ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๖๑๒ ๖๐๖๐ หรือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dga.or.th และ dcc_division@dga.or.th สำหรับในการจัดทำประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และ ๑๖ จะเป็นไปตามมาตรา ๒๐ วรรค ๑ ซึ่งต้องจัดทำประกาศให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดตามมาตรา ๖ หมายความว่าหน่วยงานมีเวลาในการจัดทำประกาศ ๒๕๐ วัน + ๙๐ วัน อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานไม่ได้ออกประกาศ/คำสั่งตามมาตรา ๑๐ และ ๑๖ จะเป็นไปตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง กล่าวคือ ประชาชนจะยื่นเรื่องหรือติดต่อมายังหน่วยงานนั้นทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ใดก็ตาม ที่หน่วยงานนั้นใช้อยู่ได้ทั้งหมด เช่น อีเมล เว็บไซต์ ไลน์ เฟซบุ๊ก และระบบ โปรแกรม หรือแอปพลิเคชันอื่นใดของหน่วยงานทุกช่องทางทั้งหมด และการยื่นหรือส่งเรื่องติดต่อมายังช่องทางดังกล่าวนั้นชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่งทั้งหมด หากหน่วยงานไม่ดำเนินการตามคำขอหรือการติดต่อจึงมีความผิดตามกฎหมาย ดังนั้น ทุกหน่วยงานจึงควรเร่งออกประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหา ความเสี่ยง และความวุ่นวายดังกล่าว ในกรณีคำสั่งเรื่องระบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ก็เช่นกัน

๑๗. ช่องทางร้องเรียน ต้องนำมารวมในประกาศตามมาตรา ๑๐ หรือไม่

คำตอบ สามารถนำมารวมด้วยได้

๑๘. เมื่อจัดทำประกาศ ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อหน่วยงานแล้ว จะต้องไปเผยแพร่ไว้ที่ใดบ้าง (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกาศที่หน้าเว็บไซต์)

คำตอบ สามารถเผยแพร่ได้ที่หน้าเว็บไซต์หรือโซเชียลมีเดียของหน่วยงาน

๑๙. สรจ.นศ: สำหรับการประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถตรวจสอบรายชื่อได้จากช่องทางไหนได้บ้าง คำถามไม่ชัดเจนว่าตรวจสอบรายชื่อของอะไร หากหมายถึงการตรวจสอบรายชื่อไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานสามารถตรวจสอบการลงทะเบียนอีเมลของตนเองได้จากเว็บไซต์ของ สพร. ที่ <https://www.dga.or.th/document-sharing/dga-๓๒๖๓/mailgothai/> หรือ DGA Contact Center โดยหากปรากฏชื่ออีเมลของหน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานได้ลงทะเบียนอีเมลไว้เรียบร้อยแล้ว

๒๐. กระทรวงจะต้องออกประกาศในนามกระทรวง และจะมีผลบังคับใช้เฉพาะหน่วยงานภายในกระทรวง หรือจะต้องมีผลบังคับใช้ถึงทุกกรม ที่อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวง

คำตอบ หากกระทรวงระบุช่องทางการติดต่อของกรมในประกาศ ก็จะมีผลไปถึงระดับกรมด้วย ทั้งนี้ ช่องทางดังกล่าวที่ประกาศจากกระทรวงต้องเป็นข้อมูลเดียวกับช่องทางที่ประกาศจากกรม

กลุ่มคำถามที่ ๒: การกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการ

๒๑. มหาวิทยาลัยมหิดล ถ้ากรมมีภารกิจกว้างขวาง มีหน่วยงานภายในภายใต้กรม (คณะ สถาบัน สำนัก ศูนย์ กอง และหน่วยงานย่อย ๆ) อีกประมาณ ๗๐ หน่วยงาน หากจะใช้อีเมลสารบรรณของมหาวิทยาลัย เป็นช่องทางเดียว ทำให้การส่งต่อช้าหรือไม่ และผู้รับอีเมลสารบรรณต้องเป็นผู้ทำหน้าที่รับการติดต่อจาก ผู้ส่งอีเมลมาอย่างเดียวนั้นหรือไม่ หากกรมจะกำหนดให้มีหลายอีเมล ยกตัวอย่าง ๑ อีเมลมหาวิทยาลัย ๒ อีเมลหน่วยงานที่มีโรงพยาบาลอีก ๔ แห่ง ๒ อีเมลสำหรับร้องเรียน รวมทั้งหมด ๖ อีเมลเป็นไปได้หรือไม่ คำตอบ สามารถดำเนินการได้ โดยจะต้องมีประกาศที่อธิการบดีกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของ หน่วยงานในสังกัดที่ครบถ้วนฉบับหนึ่ง สำหรับกรณีหน่วยงานย่อยต่างๆ รพ. รร. ฯลฯ ในสังกัด ไม่มี ข้อจำกัดหรือข้อห้ามใดที่จะไปออกประกาศของตนเองแต่อย่างใด เช่น ประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ของโรงพยาบาลที่น่าลงเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ รพ. เอง (แต่อีเมลหรือช่องทาง ต้องตรงกับประกาศหลักที่ อธิการบดีลงนาม จะแตกต่างกันมิได้)

๒๒. กรมวิชาการเกษตร

๑) อีเมลกลางสารบรรณของกรม เป็น saraban@doa.in.th สามารถใช้ได้หรือไม่ และต้องเปลี่ยนเป็น go.th หรือไม่

คำตอบ หากอีเมลดังกล่าวได้ลงทะเบียนกับ สพร. เรียบร้อยแล้ว สามารถใช้อีเมล .in.th ได้

๒) หากหน่วยงานมีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์กลางอยู่แล้ว หน่วยงานจำเป็นต้องนำช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ของหน่วยงานภายใต้กำกับมาประกาศด้วยหรือไม่

คำตอบ สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับการบริหารภายในหน่วยงานว่าการประกาศใน ลักษณะใดจะอำนวยความสะดวกประชาชนได้เหมาะสมที่สุด เนื่องจากเมื่อประชาชนยื่นคำขอพร้อม เอกสารที่ครบถ้วนมาทางช่องทางที่หน่วยงานประกาศแล้ว ให้ถือว่าหน่วยงานได้รับคำขอตามวันและ เวลาที่คำขอนั้นเข้าสู่ระบบ หากหน่วยงานประกาศช่องทางกลางเพียงช่องทางเดียวและสามารถ

คัดกรองและส่งเรื่องไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในคู่มือประชาชน ก็สามารถดำเนินการได้

กลุ่มคำถามที่ ๓: การประกาศกำหนดให้แสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ กรณีกฎหมายกำหนดให้แสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย

๒๓. สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กรณีหน่วยงานของรัฐไม่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย (อ้างอิงจาก มาตรา ๑๓) หน่วยงานของรัฐนั้นต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ (๒) และ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง หรือไม่ และหน่วยงานของรัฐต้องออกประกาศกำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่งหรือไม่

คำตอบ หากกฎหมายเดิมของหน่วยงานไม่ได้ระบุให้ต้องแสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผย ก็ไม่จำเป็นต้องจัดทำประกาศตามมาตรา ๑๓ (๑) ๑๓ (๒) ประกอบมาตรา ๒๑

๒๔. กรมวิชาการเกษตร กรณีที่หน่วยงานมีกฎหมายให้ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานประกอบการ แต่ใน พรบ. ฉบับนี้ให้แสดงเป็นอิเล็กทรอนิกส์ได้ เราควรจะทำปฏิบัตินอย่างไร

คำตอบ หน่วยงานต้องจัดทำประกาศวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ (๑)

๒๕. จากตัวอย่างการออกประกาศเรื่องวิธีการแสดงใบอนุญาตฯ ตามมาตรา ๑๓ ในตัวอย่างระบุว่าสามารถแสดงเป็นภาพผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้ หมายถึงผู้ขออนุญาตสามารถถ่ายภาพใบอนุญาต และนำมาแสดงได้เลยหรือไม่ และหากภาพถ่ายนั้นมีการตัดต่อ จะสามารถตรวจสอบได้อย่างไร

คำตอบ สามารถตรวจสอบใบอนุญาตหรือเอกสารด้วยวิธีการเดียวกับที่ท่านตรวจสอบเอกสารที่ได้รับมาเป็นกระดาษ และหน่วยงานต้องจัดทำฐานข้อมูลสำหรับเปิดเผย/ตรวจสอบการอนุญาตที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามมาตรา ๑๓ (๒) และมาตรา ๒๑

๒๖. มาตรา ๒๑ ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ถ้ากฎหมายระเบียบไม่กำหนดให้แสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผยก็ไม่จำเป็นต้องจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการตรวจสอบใบอนุญาตหรือไม่ หรือต้องจัดทำฐานข้อมูลการตรวจสอบใบอนุญาตทุกกรณี

คำตอบ หากกฎหมายเดิมของหน่วยงานไม่ได้ระบุให้ต้องแสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผย ก็ไม่จำเป็นต้องจัดทำประกาศตาม มาตรา ๑๓ (๑) ๑๓ (๒) ประกอบมาตรา ๒๑

๒๗. กรมชลประทาน กรมชลประทานมีใบอนุญาตที่อยู่ภายใต้การพิจารณา ๓๘ กระบวนงานตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ จะต้องแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตาม พ.ร.บ. นี้หรือไม่

คำตอบ หากกฎหมายเดิมของหน่วยงานไม่ได้ระบุให้ต้องแสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผย ก็ไม่จำเป็นต้องจัดทำประกาศตาม มาตรา ๑๓ (๑) ๑๓ (๒) ประกอบมาตรา ๒๑

๒๘. กองควบคุมอาหารและยา สัตว์ และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมปศุสัตว์ ม.๑๓ (๒) กำหนดให้ตรวจสอบใบอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ หากกรมปศุสัตว์มีระบบสืบค้นใบอนุญาตเพื่อเป็นประโยชน์กับประชาชน การเผยแพร่ ชื่อนามสกุล ผ่านทางเว็บไซต์ เช่น กรอก เลขอนุญาต ระบบก็จะแสดงข้อมูลที่มีชื่อนามสกุลผู้ได้รับใบอนุญาต จะเข้าข่ายผิดกฎหมาย PDPA หรือไม่

คำตอบ มาตรา ๑๓ “ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย” หมายถึง ข้อมูลใบอนุญาตดังกล่าวสามารถแสดงในที่เปิดเผยได้ โดย (๒) ผู้อนุญาตต้องเปิดเผยการอนุญาตที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้ประชาชนสามารถตรวจสอบผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวก โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย โดยการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว อย่างน้อยต้องมีรายการที่ปรากฏอยู่ในใบอนุญาตเช่นเดียวกับใบอนุญาตในรูปแบบกระดาษ

๒๙. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสุโขทัย การประกาศใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ ต้องให้หน่วยงานระดับกรมเป็นผู้ประกาศ หรือ หน่วยงานส่วนภูมิภาคต้องประกาศเอง

คำตอบ หากหมายถึงประกาศวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓(๑) หากหน่วยงานผู้อนุญาตเป็นระดับกรม กรมต้องจัดทำประกาศดังกล่าว หากหน่วยงานผู้อนุญาตเป็นจังหวัด จังหวัดต้องจัดทำประกาศดังกล่าว

๓๐. ประกาศตามมาตรา ๑๓ ต้องส่งไปลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือไม่

คำตอบ ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยสามารถประสานสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

กลุ่มคำถามที่ ๔: การขอยกเว้นการดำเนินการตามมาตรา ๗

๓๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองบัญชาการตำรวจสันติบาล)

ในฐานะ ผบ.ตร. ผู้บัญชาการตำรวจสันติบาล ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.สัญชาติฯ กรณีการรับคำขออนุญาตเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทย (ของบุคคลต่างด้าว) การเสียสัญชาติไทย และการขอกลับคืนสัญชาติไทย เพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวนตรวจสอบ ในหน้าที่รับผิดชอบ และเสนอ รวม.มท. พิจารณา อนุญาต นั้น กรณีดังกล่าวบุคคลผู้ยื่นคำขอจะต้องมาพบพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อการสอบสวน การพิมพ์มือตรวจประวัติ อาชญากรรม ตรวจสอบพฤติการณ์เกี่ยวกับความมั่นคง จากหน่วยงานต่างๆ พร้อมแสดงหลักฐานเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ครบถ้วนของผู้ยื่นคำขอ จึงเสนอกรมการปกครอง เพื่อเสนอ รวม.มท. ตามลำดับ

ขอเรียนถามว่า กรณีดังกล่าวจะถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการเป็นการเองเฉพาะตัว ตามนัยมาตรา ๗ วรรคท้าย ซึ่งเข้าขอยกเว้นไม่ใช้บังคับหรือไม่ต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ หากสามารถยื่นคำขอล่วงหน้า และนัดหมายผู้ยื่นมาในภายหลังเพื่อสอบสวน พิมพ์มือตรวจประวัติอาชญากรรม ตรวจสอบพฤติการณ์ใด ๆ ก็ไม่ต้องขอยกเว้นตามมาตรา ๗ โดยขั้นตอนการยื่นคำขอสามารถยื่นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ล่วงหน้าได้

๓๒. กรมบังคับคดี

๑) หากเป็นกรณีที่ประชาชนติดต่อหน่วยงานตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด เช่น มาให้การตามหมายเรียกของเจ้าพนักงาน การติดต่อหน่วยงานตามคำสั่งเจ้าพนักงาน เช่นนี้ ไม่เป็นการ "ขออนุญาต" ตามนิยามในมาตรา ๔ ใช่หรือไม่ และเมื่อไม่เป็นการขออนุญาต แม้เป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการเองเฉพาะตัว ก็ไม่ต้องขอยกออกกฎกระทรวงยกเว้น ตามมาตรา ๗ วรรคท้าย ใช่หรือไม่

คำตอบ การมาให้การตามหมายเรียก ไม่ถือเป็นการขออนุญาตตามมาตรา ๔

๒) หากกฎหมายกำหนดให้ต้องมีการลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มต่อหน้าเจ้าพนักงาน เช่น คำร้อง คำขอ เป็นต้น เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการเองเฉพาะตัว ซึ่งต้องขออนุญาตกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๗ วรรคท้าย ใช่หรือไม่

คำตอบ การกำหนดให้มาดำเนินการต่อหน้าเจ้าพนักงาน หากเป็นกระบวนการที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การยื่นคำขออนุญาตหรือนำส่งเอกสารหลักฐาน จะไม่สามารถขอยกเว้นได้ตามมาตรา ๗

กลุ่มคำถามที่ ๕: เรื่องไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล)

๓๓. สถานพินิจ สมุทรสงคราม: เรามีอีเมลของหน่วยงานอยู่แล้ว จะต้องทำการลงทะเบียนอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มหรือไม่
คำตอบ หากหน่วยงานมีอีเมลกลางสำหรับประชาชนติดต่อหน่วยงาน/หน่วยงานติดต่อกันอยู่แล้ว ไม่ต้องลงทะเบียนเพิ่มเติม

๓๔. ทสจ.มหาสารคาม สามารถใช้อีเมลของหน่วยงานที่มีอยู่แล้ว หรือต้องลงทะเบียน กับ สพร. ใหม่ เท่านั้น
คำตอบ หน่วยงานสามารถตรวจสอบการลงทะเบียนอีเมลของตนเองได้จากเว็บไซต์ของ สพร. ที่ <https://www.dga.or.th/document-sharing/dga-๓๒๖๓/mailgothai/> หรือ DGA Contact Center โดยหากปรากฏชื่ออีเมลของหน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานได้ลงทะเบียนอีเมลไว้เรียบร้อยแล้ว ไม่ต้องลงทะเบียนเพิ่มเติม

๓๕. เป็นไปได้ไหม ที่ ก.พ. จะเป็นหน่วยงานกำหนด email ให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ เพื่อเป็นแนวทางเดียวกัน
คำตอบ หน่วยงานสามารถศึกษาแนวทางการใช้งานอีเมลได้จากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการรับส่งและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารและหนังสือราชการโดยไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ในภาคผนวก ๗

กลุ่มคำถามที่ ๗: เรื่องอื่น ๆ

๓๖. สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) ปัจจุบัน ETDA ได้ออกข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มาเป็นจำนวนมากซึ่งในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงานรัฐยังคงมีมาตรฐานความเข้าใจที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเรื่องการพิสูจน์ตัวตน Digital ID การมอบอำนาจทางอิเล็กทรอนิกส์ ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ETDA จะมีการจัดอบรมออนไลน์ให้ความรู้เกี่ยวกับข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายได้หรือไม่ อย่างไร กรณีมีช่องทางศึกษา เช่น มีคลิปวิดีโอใน youtube กรุณาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบด้วย

คำตอบ ETDA อยู่ในระหว่างการกระบวนการออกแบบหลักสูตร ซึ่งคาดว่าจะมีการจัดอบรมให้แก่หน่วยงานโดยจะมีการประชาสัมพันธ์ให้รับทราบในภายหลัง

๓๗. ประชาชน การโอนที่ดินเฉพาะส่วนของผู้มีชื่อในโฉนดที่ดิน เช่น มีชื่อในโฉนด ๕ คน ซึ่งคนที่ ๒ - ๔ ประสงค์จะโอนที่ดินเฉพาะส่วนของตนให้แก่คนที่ ๕ กรณีอย่างนี้ คนที่ ๕ จะทำด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ตาม พรบ.นี้ กับ สนง. ที่ดินอำเภอได้เลยหรือไม่ และหนังสือมอบอำนาจต้องทำอย่างไร

คำตอบ การมอบอำนาจในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เบื้องต้น ETDA ได้มีการจัดทำข้อเสนอแนะเรื่องการจัดทำเอกสารมอบอำนาจอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ว่ารูปแบบเป็นอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ใช้บนกระดาษจะต้องมีข้อมูลขั้นต้นประกอบด้วยอะไรบ้าง ซึ่ง ETDA อยู่ในระหว่างการกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับการนำไปใช้ในเชิงของ Implementation

กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล
สำนักงาน ก.พ.ร.

หนังสือเลขที่ ๕๑๑
วันที่ ๒๖ ธ.ค. ๖๕
เวลา

กลุ่ม/ฝ่าย กลุ่มพัฒนาระบบบริหารดิจิทัลภาคประชาชน

๑. เรื่อง การแจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. เรียน

☐ เลขธิการ ก.พ.ร.

☒ รองเลขธิการ ก.พ.ร. (นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข)

☐

ลายเซ็น

วัน เดือน ปี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. เพื่อ ☐ ทราบ ☐ พิจารณา ☒ ลงนาม ☐ อื่น ๆ

๔. สรุปเรื่อง

๑) คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีมติมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งเตือนให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการทุก ๑๕ วัน

๒) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้ว จำนวน ๔ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

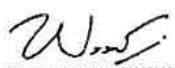
และมีกำหนดแจ้งเตือนครั้งต่อไปในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

๓) กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล จึงได้จัดทำหนังสือแจ้งหน่วยงานของรัฐตามข้อ ๒) โดยมีเรื่องแจ้ง ๒ ประเด็น ได้แก่

(๑) หลักเกณฑ์และกระบวนการพิจารณาการออกกฎกระทรวงเพื่อขอยกเว้นการดำเนินการตามมาตรา ๗

(๒) ข้อมูลคำถาม-คำตอบที่พบบ่อยจากคลินิกให้คำปรึกษาฯ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ลงนามในหนังสือแจ้งหน่วยงานจำนวน ๑ ฉบับ

จนท. ทน.กลุ่ม

(นางสาวพรชมนต์ พงศ์อิทธิโกติน)

๗. คำสั่ง/ความเห็น

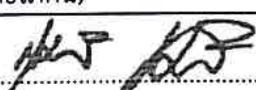
☐ ทราบ

☐ อนุญาต/อนุมัติ

☐ เห็นชอบ

☐ ลงนามแล้ว

☐ คำสั่งการ

๕. ผู้เชี่ยวชาญ

(นายสุเมธี เกศพิทักษ์)

๖. ผู้อำนวยการกองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

(นางสาวนิชา สาทรกิจ)

๗๑
พัฒนา
(๗๐ ร.๗๗ ๑๕๓)

กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
เลขรับ 28
วันที่ 10 ส.ค. ๖๖
เวลา

สำนักงานจังหวัดลำปาง	ศาลากลางจังหวัดลำปาง
เลขที่รับ 453	เลขที่รับ 484
วันที่ 00 ม.ค. ๒๕๖๖	วันที่ 10 ม.ค. 2566

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง การแจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕
เรียน หัวหน้าส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่นของรัฐ
อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๓๖ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ
๒. รายการตรวจสอบ (Checklist) สิ่งที่หน่วยงานต้องดำเนินการเมื่อพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับทุกมาตรา

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๒๒ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานที่จะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการ โดยให้แจ้งเตือนทุก ๑๕ วัน และได้มีการจัดคลินิกให้คำปรึกษาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้กำหนดจัดคลินิกให้คำปรึกษาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ในวันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ผ่าน Zoom meeting (Meeting ID: 986 0051 2425 และ Passcode: 317656) และ Facebook Live ของสำนักงาน ก.พ.ร. (กพร OPDC) จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่านเข้าร่วมคลินิกให้คำปรึกษาดังกล่าว พร้อมกันนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ขอนำส่งคำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ และรายการตรวจสอบ (Checklist) สิ่งที่หน่วยงานต้องดำเนินการเมื่อพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับทุกมาตรา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดคำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ ได้ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๐๒๒ หรือ ๑๑๘๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.ร.

กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๑๐ (ณัฐบดี) ๘๘๒๙ (พรพรรณ) ๘๘๙๒ (ฉัตรพงศ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๐๔๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opdc.go.th

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

๑.๑ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายกลาง ที่มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดปัญหาและอุปสรรคทางข้อกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถยื่นคำขอหรือติดต่อใด ๆ กับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมตลอดทั้งการติดต่อราชการระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน สามารถทำได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนั้นยังมุ่งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน และการปฏิบัติหน้าที่ราชการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ครอบคลุมตลอดทั้งระบบนิเวศ (ecosystem) ตั้งแต่การยื่นเรื่อง/รับเรื่อง การติดต่อราชการ การส่ง/รับเอกสาร การแสดงเอกสารหลักฐาน ไปจนถึงการจัดทำและตรวจสอบฐานข้อมูลใบอนุญาต และการจัดเก็บเอกสารราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน รวมทั้งลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพแก่การปฏิบัติราชการของภาครัฐ อันเป็นการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและมติของคณะรัฐมนตรี

๑.๒ นอกจากนั้น พระราชบัญญัตินี้ยังมีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ซึ่งในบางกรณีอาจมีบทบัญญัติหรือข้อความในกฎหมายหรือกฎระเบียบที่อาจตีความได้ว่าต้องดำเนินการเป็นเอกสารหรือเป็นกระดาษเท่านั้น) ให้สามารถรับเรื่องและให้บริการประชาชนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมั่นใจว่าถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. ขอบเขตของกฎหมาย

๒.๑ ในมุมของรัฐ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ มุ่งประสงค์ที่จะใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหารเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย^๑ ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ เหล่านั้นจึงมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายนี้

อย่างไรก็ดี พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

- (๑) รัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด
- (๒) หน่วยงานของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ
- (๓) หน่วยงานของรัฐในฝ่ายตุลาการ
- (๔) องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

^๑ อนึ่ง สำหรับกรณีสภาวิชาชีพต่าง ๆ นั้น ไม่ถือเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงไม่อยู่ภายใต้กฎหมายนี้ อย่างไรก็ดี สภาวิชาชีพสามารถพิจารณาออกระเบียบข้อบังคับของตนเพื่อให้หน้าพระราชบัญญัติไปใช้ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

หมายเหตุ : คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน จะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือด้วยบทกฎหมายเป็นสำคัญ

(๕) องค์การอัยการ และ

(๖) หน่วยงานอื่นของรัฐที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ในกรณีที่หน่วยงานตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ข้างต้น มีความพร้อมและประสงค์จะใช้พระราชบัญญัตินี้เพื่อเพิ่มการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน สามารถเสนอตราเป็นพระราชกฤษฎีกาได้ ซึ่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้ใช้แก่หน่วยงานนั้นทั้งหมดหรือเฉพาะบางหน่วยงานย่อยภายในก็ได้ หรือจะกำหนดให้ใช้แก่บางประเภทของหน่วยงานนั้นก็ได้ (มาตรา ๔ และบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ในมาตรา ๕)

๒.๒ ในมุมมองของประชาชน พระราชบัญญัตินี้ให้สิทธิแก่ประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลสัญชาติไทยหรือไม่ และไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล (และไม่ว่าจะแสวงหากำไรหรือไม่) หรือแม้แต่สถาบันการเงิน สถาบันการศึกษาเอกชน หรือองค์กรในภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคมใด ๆ ต่างก็สามารถยื่นคำขอ ส่งหนังสือ ข้อมูล หรือรายงาน ติดต่อกับหรือแสดงเอกสารหลักฐานต่อหน่วยงานของรัฐ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ทั้งสิ้น (เว้นแต่จะเป็นกรณีที่ได้รับการยกเว้นไว้ในกฎหมายหรือกฎกระทรวง)

๒.๓ ในมิติด้านกิจการหรือธุรกรรม พระราชบัญญัตินี้ให้ขอบเขตแห่งสิทธิแก่ประชาชนในการยื่นคำขอหรือติดต่อราชการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างกว้างขวางมาก ตั้งแต่การขอรับใบอนุญาต ขออนุมัติ ขอจดทะเบียน ขอขึ้นทะเบียน ขอแจ้ง ขอจดทะเบียน ขออาชญาบัตร ขอการรับรอง ขอความเห็นชอบ ขอความเห็น ขอให้พิจารณา ขออุทธรณ์ ร้องทุกข์ หรือร้องเรียน ขอให้ดำเนินการ ขอรับเงิน ขอรับสวัสดิการ และขอรับบริการอื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ (บทนิยามคำว่า “ขออนุญาต” และคำว่า “อนุญาต” ในมาตรา ๕) ดังนั้น จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า พระราชบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์ที่จะให้ประชาชนติดต่อกับรัฐด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้แทบทุกเรื่องทุกกรณี เว้นแต่กรณีที่มิใช่เข้าข่ายโดยชัดแจ้งเท่านั้น เช่น การขอประทานบัตร อนึ่ง สำหรับกิจการ ธุรกรรม หรือกระบวนการที่หน่วยงานของรัฐพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถรับเรื่องหรือให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ต้องติดต่อสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อประสานขอออกเป็นกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ วรรคห้า ต่อไป

๓. สาระสำคัญของกฎหมาย

๓.๑ สิทธิของประชาชน

(๑) ประชาชนสามารถยื่นคำขอใด ๆ ส่งหนังสือ เอกสาร รายงาน หรือข้อมูล ตลอดจนจ่ายเงินแก่หน่วยงานของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดได้ เช่น ทางอีเมล เว็บไซต์ แอปพลิเคชันติดต่อสื่อสาร หรือผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใด โดยให้ถือว่า การดำเนินการดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายแล้ว ไม่ว่ากฎหมายหรือกฎระเบียบเฉพาะเรื่องจะกำหนดไว้แตกต่างหรือขัดแย้งอย่างใดหรือไม่ก็ตาม (มาตรา ๗) ทั้งนี้ หากหน่วยงานใดมิได้ประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อหน่วยงานนั้น ประชาชนมีสิทธิที่จะติดต่อ ส่งหรือยื่นเรื่องผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ ที่หน่วยงานนั้นใช้อยู่ เพื่อติดต่อหน่วยงานนั้นได้ โดยถือว่าเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว (มาตรา ๒๐ วรรคสอง)

(๒) ประชาชนสามารถตรวจสอบกับหน่วยงานว่าได้รับคำขอ หนังสือ หรือเอกสารที่ได้จัดส่งไปทางอิเล็กทรอนิกส์แล้วหรือไม่ และในกรณีที่ประชาชนส่งผิดหน่วยงานหรือช่องทาง ประชาชนผู้ส่งนั้น มีสิทธิได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ที่รับเรื่องว่าส่งผิดหน่วยงาน และหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนั้น (มาตรา ๑๐ วรรคสอง)

(๓) ประชาชนสามารถได้รับใบอนุญาตหรือเอกสารราชการจากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ใน ๒ กรณีดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๑)

(๓.๑) ยื่นคำขอหรือติดต่อกับหน่วยงานของรัฐไปโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ

(๓.๒) ยื่นคำขอหรือติดต่อกับหน่วยงานของรัฐด้วยตนเองหรือเป็นเอกสาร แต่ระบุในคำขอ อีเมล หรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องว่า ประสงค์ขอรับใบอนุญาต การติดต่อกลับ หรือเอกสารหลักฐานอื่นใดในรูปแบบและโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๔) ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนมีหน้าที่ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ประชาชนสามารถแสดงโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการที่ผู้อนุญาตประกาศกำหนดได้ (มาตรา ๑๓ (๑)) รวมตลอดทั้งกรณีบัตร เอกสารสำคัญ หรือใบอนุญาตที่พกติดตัว ประชาชนก็สามารถแสดงเป็นภาพถ่ายทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดก็ได้เช่นเดียวกัน (เว้นแต่เป็นบัตรหรือเอกสารที่มีการออกกฎกระทรวงยกเว้น) (มาตรา ๑๔)

(๕) กรณีใบอนุญาตที่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ประชาชนหรือผู้บริโภคสามารถตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตของใบอนุญาตดังกล่าวผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกและไม่เสียค่าใช้จ่าย ในกรณีที่หน่วยงานผู้อนุญาตยังมิได้จัดทำฐานข้อมูลทางออนไลน์เกี่ยวกับการอนุญาตดังกล่าว หรือยังจัดทำไม่ครบถ้วน ประชาชนมีสิทธิขอข้อมูลการอนุญาตในเรื่องนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานผู้อนุญาตต้องจัดส่งให้ภายใน ๓ วันโดยไม่คิดค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ (มาตรา ๑๓ (๒) ประกอบมาตรา ๒๑ วรรคสอง)

(๖) กรณีเอกสารหรือหลักฐานที่ประชาชนติดต่อกับหรือได้รับจากหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แต่ก็ถือว่าชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกับในรูปแบบเอกสาร หรือกระดาษ รวมทั้งสามารถใช้เป็นหลักฐานได้ตามกฎหมาย (มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง)

(๗) กรณีที่ประชาชนไปติดต่อราชการด้วยตนเอง หากมิได้ทำสำเนาเอกสารราชการใดไป โดยเป็นเอกสารที่มีความจำเป็นต่อการพิจารณา และประชาชนได้นำเอกสารตัวจริงติดตัวไปด้วย หน่วยงานผู้อนุญาตและเจ้าหน้าที่ต้องจัดทำสำเนาให้ (มาตรา ๑๒) โดย

(๗.๑) ไม่คิดค่าใช้จ่าย

(๗.๒) เจ้าหน้าที่ผู้ทำสำเนารับรองสำเนาถูกต้องเอง

(๗.๓) ใช้เหตุผลเรื่องนี้เป็นข้ออ้างในความล่าช้ามิได้

๓.๒ หน้าที่ของรัฐ

(๑) จัดให้มีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนสามารถยื่นคำขอส่งเอกสาร หรือติดต่อราชการใด ๆ ได้ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เช่น การจัดให้มีอีเมลกลางของหน่วยงาน (เช่น saraban@abc.go.th) เว็บไซต์หน่วยงาน หรือแอปพลิเคชันอื่นใดก็ได้ เช่น แอปพลิเคชันทางรัฐ D.DOPA ไลน์ หรือ Facebook Messenger (มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง)

(๒) ต้องรับเรื่องที่ประชาชนยื่นคำขอ ส่งหนังสือหรือเอกสาร หรือติดต่อใด ๆ มาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ทางช่องทางที่หน่วยงานประกาศตาม (๑) แล้วดำเนินการต่อไปตามขั้นตอน ทั้งนี้ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่จะปฏิเสธไม่รับคำขอหรือการติดต่อดังกล่าวเพียงเพราะเหตุที่ยื่นหรือส่งมาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มิได้ (มาตรา ๗)

(๓) ออกใบอนุญาต หนังสือ เอกสาร หรือติดต่อโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ กลับไปยังประชาชนที่ยื่นคำขอหรือติดต่อมาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๑)

(๓.๑) ได้รับคำขอหรือการติดต่อจากประชาชนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ

(๓.๒) ได้รับคำขอหรือการติดต่อจากประชาชนซึ่งเดินทางมาดำเนินการด้วยตนเอง หรือเป็นเอกสาร แต่ประชาชนระบุในคำขอหรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องว่าประสงค์จะได้รับใบอนุญาต การติดต่อกลับหรือเอกสารหลักฐานอื่นใดในรูปแบบและโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ในกรณีที่ประชาชนแจ้งความประสงค์เช่นนั้นด้วยวาจา เจ้าหน้าที่จะบันทึกไว้เป็นหลักฐานแล้วให้ประชาชนลงนามรับรอง ก็สามารถกระทำได้

(๔) ในกรณีที่ประชาชนยื่นคำขอหรือติดต่อโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ผิดหน่วย เช่น ส่งอีเมลไปยังหน่วยงานที่ไม่มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบในเรื่องนั้น หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่พบเห็นหรือรับเรื่องห้ามเพิกเฉย แต่ต้องดำเนินการดังนี้ (มาตรา ๑๐ วรรคสอง)

(๔.๑) [กรณีหน่วยงานที่ถูกต้องอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน] ให้ forward หรือส่งต่อไปยังอีเมลหรือช่องทางของหน่วยงานที่ถูกต้องนั้น

(๔.๒) [กรณีหน่วยงานที่ถูกต้องอยู่ต่างหน่วยงานกัน] ให้ reply แจ้งกลับไปให้ประชาชนผู้ส่งทราบว่าส่งมาผิดหน่วยงานโดยเร็ว โดยต้องระบุหน่วยงานที่ถูกต้องไปให้ประชาชนทราบด้วย อย่างไรก็ดี หากเจ้าหน้าที่ผู้พบเห็นหรือรับเรื่องทราบและแน่ใจว่าหน่วยงานใดถูกต้อง จะ forward หรือส่งต่อไปยังหน่วยงานนั้นเพื่อบริการประชาชนก็ได้

อนึ่ง หากเจ้าหน้าที่พบว่าประชาชนติดต่อหน่วยงานผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้ช่องทางที่หน่วยงานประกาศกำหนด (แต่เป็นกรณีที่หน่วยงานนั้นมีหน้าที่และอำนาจในเรื่องนั้น) เจ้าหน้าที่พึงแจ้งกลับให้ประชาชนรายนั้นทราบว่าเป็นการติดต่อที่ผิดช่องทาง รวมทั้งแจ้งช่องทางที่ถูกต้องของหน่วยงานนั้นให้ประชาชนทราบด้วย

(๕) การออกประกาศหรือคำสั่งต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น ประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกาศกำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ (๑) และคำสั่งกำหนดระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง

(๖) พิจารณากฎหมาย ภารกิจ และกระบวนการที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานว่ามีกรณีใดบ้างหรือไม่ที่ไม่สามารถรับเรื่องหรือดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ และจำเป็นต้องยกเว้นมิให้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อรวบรวมเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาการออกกฎกระทรวงยกเว้นต่อไป

(๗) การจัดทำระบบหรือฐานข้อมูล หรือการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อรองรับและตรวจสอบการแสดงใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของประชาชนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔

(๘) การยอมรับและรองรับการติดต่อราชการและเอกสารหลักฐานใด ๆ ในรูปแบบหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา ๑๕) รวมทั้งการติดต่อราชการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ ในกรณีที่มิมีกฎระเบียบขัดหรือแย้งกับหลักการดังกล่าวสมควรแก้ไขในโอกาสแรกที่สามารถทำได้

(๙) การจัดเก็บข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของหน่วยงานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดแทนการจัดเก็บเป็นเอกสาร ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติตามมาตรา ๑๗

(๑๐) หน้าที่เฉพาะของบางหน่วยงาน (ไม่ใช่หน้าที่ทั่วไปของทุกหน่วยงาน) อาทิ

(๑๐.๑) หน้าที่ของ ๔ หน่วยงานกลาง ได้แก่ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ. หรือ ETDA) และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร. หรือ DGA) ในการจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงมาตรฐานข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอคณะรัฐมนตรีมีมติกำหนด เพื่อให้หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ นำไปใช้และถือปฏิบัติให้สอดคล้องและเชื่อมโยงถึงกันได้ มีความมั่นคงปลอดภัย รวมทั้งประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก (มาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๑๙)

(๑๐.๒) หน้าที่ของนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลางตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในการตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของบัตรประจำตัวประชาชนที่ประชาชนยื่นและหน่วยงานผู้อนุญาตสอบถามมา ทั้งนี้ การสอบถาม การตรวจสอบ และการแจ้งผล ต้องกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และโดยพลัน เพื่อมิให้กระทบต่อระยะเวลาตามคู่มือสำหรับประชาชน (มาตรา ๙)

(๑๐.๓) หน้าที่ของกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานของรัฐอื่นใดที่มีอำนาจหน้าที่อนุมัติหรือตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายเงิน ในการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติใด ๆ ในความรับผิดชอบของตน ที่อาจขัดหรือแย้ง หรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้ออกสารหลักฐานที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือไม่สอดคล้องรองรับกับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (มาตรา ๑๕ วรรคสอง)

(๑๐.๔) หน้าที่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในการจัดทำราชกิจจานุเบกษาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก รวมทั้งการจัดทำสำเนาให้ตามที่มีประชาชนร้องขอโดยเร็ว (มาตรา ๑๘)

(๑๐.๕) หน้าที่ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในการติดตาม ตรวจสอบ เปรียบเทียบ และแจ้งเตือนหน่วยงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการรายงานคณะรัฐมนตรีทราบความคืบหน้า^๖ (มาตรา ๒๒)

(๑๐.๖) หน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการจัดให้มีและปรับปรุงฐานข้อมูลกฎหมายและระบบสืบค้นกฎหมายทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวกและรวดเร็ว (มาตรา ๒๓)

๔. สภาพบังคับของกฎหมาย

๔.๑ ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะไม่มีบทกำหนดโทษไม่ว่าในทางอาญา ทางปกครอง แห่งหรือพินัย ก็ตาม แต่อย่างไรก็ดี ผู้กระทำความผิดยังคงมีความผิดตามกฎหมายทั่วไปตามปกติ เช่น การยื่นคำขอหรือติดต่อราชการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยมีข้อความอันเป็นเท็จหรือใช้เอกสารปลอม ย่อมมีความผิดตามมาตรา ๑๓๗ และมาตรา ๒๖๔ ถึงมาตรา ๒๖๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญานอกจากนั้น ยังเข้าข่ายความผิดฐานนำข้อมูลปลอมหรือข้อมูลอันเป็นเท็จเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย

^๖ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทำหน้าที่ในการติดตาม เปรียบเทียบ และแจ้งเตือนหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุก ๖๐ วันว่าหน่วยงานของรัฐโดยังมิได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง พร้อมทั้งประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป รวมทั้งแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยทราบถึงหน้าที่ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการ โดยให้แจ้งเตือนทุก ๑๕ วันด้วย

๔.๒ สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ย่อมมีความผิดทางวินัย หรืออาจเข้าข่ายละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญาด้วยก็ได้ นอกจากนั้น หากการละเว้นหรือเพิกเฉยไม่ดำเนินการตามกฎหมายนี้ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้ยื่นคำขอหรือติดต่อมาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ก็อาจเข้าข่ายละเมิด และต้องรับผิดทางแพ่ง ชดใช้ค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนแก่ประชาชนด้วย

๕. ข้อเสนอเพิ่มเติม

๕.๑ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีหลักการที่เป็นแก่นหรือหัวใจสำคัญ คือ การมุ่งเน้นให้ประชาชนสะดวก มีข้าราชการหรือหน่วยงานของรัฐสะดวก ดังนั้น การใช้การตีความพระราชบัญญัตินี้ย่อมต้องทำไปบนพื้นฐานของหลักการดังกล่าว เช่น หน่วยงานไม่สามารถใช้กฎหมายนี้ในการอ้างอิงเพื่อบังคับให้ประชาชนยื่นเรื่องมาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น (ประชาชนยังคงมีสิทธิเลือกติดต่อราชการได้ทุกวิธีการตามแต่ความสะดวก ไม่ว่าจะไปติดต่อ ณ สถานที่ทำการ ส่งไปรษณีย์ หรือทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ตาม) หรือการอ้างว่าเอกสารประกอบจำนวนมากจึงไม่สามารถรับเรื่องและเอกสารประกอบในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ จึงขอยกเว้นมาตรา ๗ ก็ย่อมไม่อาจกระทำได้ รวมตลอดทั้ง หากถ้อยคำในกฎหมายเฉพาะไม่ตรงกับบทนิยามคำว่า “ขออนุญาต” และ “อนุญาต” ก็ควรต้องตีความให้เข้าบทนิยามดังกล่าวไว้ก่อน (เช่น คำว่า ขอให้พิจารณา ขอให้ดำเนินการ หรือขอรับบริการอื่นใด ซึ่งกว้างขวางมาก) เว้นแต่จะไม่ตรงกับบทนิยามดังกล่าวโดยชัดแจ้งและเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสภาพอย่างแน่แท้

๕.๒ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ มุ่งเน้นเฉพาะขาเข้าและขาออกในการติดต่อราชการ ดังนั้น กระบวนการตรวจสอบสถานที่หรือการดำเนินการใด ๆ ทางกายภาพภายหลังได้รับคำขอและตรวจสอบเอกสารครบถ้วนแล้ว (กระบวนการพิจารณาระหว่างกลาง) จึงไม่ใช่เป้าประสงค์หลักของกฎหมายในระยะแรกเริ่มนี้ ดังนั้น หน่วยงานจึงอ้างเหตุที่ต้องไปสำรวจตรวจสอบสถานที่ การลงพื้นที่ หรือความจำเป็นในการซักถามสอบถามซึ่งหน้า หรือเฉพาะตัว (ภายหลังการรับคำขอและตรวจสอบเอกสารหลักฐานครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว) เพื่อออกกฎกระทรวงยกเว้นตามมาตรา ๗ วรรคห้า มิได้

๕.๓ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้หน่วยงานออกใบอนุญาต เอกสารหลักฐาน หรือติดต่อกับประชาชนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้เฉพาะกรณีที่ได้รับการติดต่อจากประชาชนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก่อน หรือได้รับการระบุมาโดยเฉพาะอย่างชัดแจ้งว่าประสงค์รับเอกสารหรือการติดต่อกลับทางอิเล็กทรอนิกส์ เท่านั้น ดังนั้น หน่วยงานจะอาศัยหรืออ้างกฎหมายนี้เพื่อริเริ่มติดต่อประชาชนก่อนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (เช่น การส่งอีเมลแจ้งคำสั่งทางปกครอง) มิได้

๕.๔ โดยที่พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายกลางซึ่งมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกฎหมายกลางฉบับอื่น ๆ อาทิ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้ ก็อาจจะมีผลตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการด้วย เช่น หากหน่วยงานไม่รับคำขอที่ประชาชนส่งมาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือเพิกเฉยละเลยไม่ดำเนินการใด ๆ ให้แก่เรื่องที่ประชาชนยื่นมาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙/๑

แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หรือระยะเวลาที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการฯ แล้ว ก็จะต้องว่าหน่วยงานดังกล่าวละเลยล่าช้า ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย อันเป็นความผิดทั้งทางวินัยและอาญาดังกล่าวข้างต้น

๕.๕ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ มิได้มีความมุ่งประสงค์ให้ประเทศไทยก้าวกระโดดทางเทคโนโลยีไปสู่ระดับสูงอย่างทันที หากแต่มุ่งหมายให้หน่วยงานของรัฐสามารถรับเรื่องและติดต่อราชการกับประชาชนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างน้อย^๓ (เพื่อรองรับประชาชนที่สะดวกที่จะติดต่อด้วยวิธีการดังกล่าว หรืออาจไม่สะดวกที่จะเดินทางไปติดต่อด้วยตนเอง) แต่ก็ไม่ได้ขัดข้องหรือขัดขวางหากหน่วยงานที่มีความพร้อมจะให้บริการแก่ประชาชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลระดับสูงตามศักยภาพของตน ดังนั้น หน่วยงานที่ยังอาจไม่มีความพร้อมทางอุปกรณ์ บุคลากร หรืองบประมาณ ก็มิได้มีการอันใดที่จะต้องก้าวกระโดดขึ้นมาให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ประชาชนได้โดยเทคโนโลยีระดับสูงที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก เพียงแค่มีคอมพิวเตอร์ printer และ scanner อย่างละ ๑ เครื่อง ก็สามารถรับเรื่องที่มาทางอีเมล พิมพ์เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ และเมื่อดำเนินการตามขั้นตอนแล้วเสร็จ จึงสแกนหนังสือหรือใบอนุญาตที่ผู้มีอำนาจลงนามแล้ว reply หรือส่งกลับให้แก่ประชาชนทางอีเมลที่ส่งมา ก็ถือว่าเป็นการเพียงพอสำหรับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

๕.๖ สืบเนื่องจากข้อ ๕.๕ ข้างต้น พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ มิได้มีความประสงค์ให้หน่วยงานของรัฐตื่นตระหนกตกใจ และเร่งรีบดำเนินการเบิกหรือของงบประมาณโดยอ้างเหตุผลจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว หากแต่มุ่งประสงค์ให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐยอมรับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และใช้ความพยายามอย่างถึงที่สุดที่จะให้บริการประชาชนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยถือเอาความสะดวกของประชาชนเป็นสำคัญ ถึงแม้ว่าในช่วงแรกอันเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านหรือปรับตัว อาจจะมีอุปสรรคหรือความยากลำบากอยู่บ้าง แต่เมื่อดำเนินการจนคุ้นชินแล้วก็จะพบว่าง่าย สะดวก ประหยัด และมีประสิทธิภาพกว่าแนวทางหรือวิธีการอย่างเดิม ๆ ทั้งนี้ โดยการดำเนินการเหล่านั้นพระราชบัญญัตินี้ประสงค์ให้หน่วยงานของรัฐใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์อื่นใดที่เกี่ยวข้อง (ทั้ง Hardware และ Software) เท่าที่มีอยู่เดิมให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเต็มศักยภาพ โดยประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยง่ายและสะดวก (กล่าวคือ เน้นความคุ้มค่าและความประหยัดทั้งในภาครัฐ และไม่สร้างภาระเกินควรแก่ประชาชน ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี)^๔

^๓ ดังจะเห็นเจตนารมณ์ได้จากมาตรา ๖ และมาตรา ๑๙ ที่บัญญัติให้หน่วยงานกลางร่วมกันจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๖ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐใช้และปฏิบัติอย่างมีความสอดคล้องกัน และเชื่อมโยงถึงกันได้ โดยจะจัดแบ่งวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็น “ระยะเริ่มต้น” และระยะต่อ ๆ ไป ก็ได้ แต่ระยะแรกสำหรับการเริ่มต้นดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาได้ภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

^๔ ดังจะเห็นเจตนารมณ์ได้จากมาตรา ๑๙ วรรคสอง ที่กำหนดให้ข้อเสนอของ ๔ หน่วยงานกลางต่อคณะรัฐมนตรี อันว่าด้วยเรื่องวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์รวมถึงมาตรฐานข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามมาตรา ๖ จะต้องคำนึงถึงการเชื่อมโยงถึงกันโดยหน่วยงานสามารถใช้อุปกรณ์และข้อมูลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากกฎหมาย

๖.๑ การจัดอุปสรรคทางข้อกฎหมายในการให้บริการประชาชนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ตามกฎหมายและกฎระเบียบปลีกย่อยจำนวนมาก โดยกฎหมายฉบับเดียว อันเป็นการพัฒนาระบบนิเวศทางกฎหมาย (Legal Ecosystem) เพื่อส่งเสริมให้เกิดรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) ขึ้นในประเทศไทย ทั้งนี้ ตามเจตนารมณ์และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและมติของคณะรัฐมนตรี รวมตลอดทั้งนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก

๖.๒ การอำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชน ให้ไม่ต้องเดินทาง เสียเวลา ไปกับรถติดและการรอคิวอันยาวนาน และสามารถยื่นคำขอหรือส่งเรื่องถึงหน่วยงานของรัฐในเวลาใดก็ได้ ตามที่ตนสะดวกตลอด ๒๔ ชั่วโมง จึงสามารถนำเวลาและค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าวไปใช้ในการดูแลครอบครัวหรือ ทำประโยชน์อื่นใดแทนได้ ทั้งนี้ อันจะส่งผลโดยอ้อมเป็นการลดความหนาแน่นของการจราจร และเพิ่มความรวดเร็ว ในการรับบริการจากรัฐ ให้แก่ประชาชนผู้ซึ่งมีความจำเป็นจริง ๆ ที่จะต้องไปติดต่อราชการด้วยตนเอง

๖.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว ความประหยัด และความโปร่งใสตรวจสอบได้ ในการปฏิบัติ หน้าที่ราชการ ตัวอย่างเช่น จากเดิมซึ่งใช้วิธีการส่งไปรษณีย์ใช้เวลาอย่างน้อย ๒ - ๔ วัน (หรือกรณีเร่งด่วนต้องใช้ ยานพาหนะราชการเพื่อไปส่งเรื่องใดเป็นการเฉพาะก็เป็นการเพิ่มต้นทุนและมลภาวะ) เมื่อเปลี่ยนเป็นการส่งเรื่อง หรือเอกสารทางอีเมลหรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดก็จะถึงทันที และหน่วยงานผู้รับสามารถนำไปดำเนินการ ต่อได้ในเวลาไม่ถึงชั่วโมง หรืออย่างช้าที่สุดไม่เกิน ๑ วัน นอกจากนั้นยังส่งผลเป็นการประหยัดเงินแผ่นดิน ลดค่าส่งไปรษณีย์ ค่ากระดาษค่าหมึก และส่งผลเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม ลดโลกร้อนอีกด้วยในที่สุด

๖.๔ การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์จะช่วยลดการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

๖.๕ ส่งเสริมการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ในยุคโควิดหรือหลังโควิด ลดการพบปะ การสัมผัส ตามแนวทางปกติใหม่ (New Normal) อันจะส่งผลเป็นการป้องกันและรักษาสุขภาพ ให้แก่ประชาชนโดยรวม ทั้งในส่วนของประชาชนผู้ต้องเดินทางโดยสารสาธารณะไปติดต่อและนั่งรอคิวในสถานที่ แออัดอันยาวนาน และในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะพบปะและสัมผัสเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้บริการ ประชาชนที่มาติดต่อราชการ รวมตลอดทั้งครอบครัวของประชาชนและเจ้าหน้าที่เหล่านั้น ให้สามารถลดความเสี่ยง จากโรคโควิด ๑๙ รวมถึงโรคติดต่ออื่นใด ตลอดจนการรักษาและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจิตอีกด้วย

๖.๖ จากประโยชน์ดังกล่าว ๕ ประการข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในระดับมหภาค พระราชบัญญัติ การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะสามารถส่งเสริมและอำนวยความสะดวก (facilitate) ให้แก่ การประกอบธุรกิจของภาคเอกชนได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลในภาพรวมเป็นการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน (competitiveness) ของประเทศไทย ในโลกแห่งความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วนี้ (The World of Disruption) ได้ในที่สุด

รายการตรวจสอบ (Checklist)
สิ่งที่หน่วยงานต้องดำเนินการเมื่อ พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕
มีผลใช้บังคับทุกมาตรา

ข้อกฎหมาย	หน้าที่/การดำเนินการ	แนวทางปฏิบัติ/การเตรียมความพร้อม
มาตรา ๗	- ผู้ขออนุญาตจะเลือกยื่นคำขออนุญาต และส่งเอกสารหลักฐาน/สำเนาเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ (หน่วยงานต้องรับเรื่องหรือคำขอที่ประชาชนยื่น/ติดต่อมาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ จะปฏิเสธไม่ได้) - สำเนาเอกสารหลักฐานที่ส่งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ส่งไม่ต้องลงนามรับรอง - หากยื่นคำขอโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีข้อความตรงตามแบบฟอร์ม/เงื่อนไขของหน่วยงาน ให้ถือว่าผู้ขออนุญาตได้ยื่นตามแบบ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนด - หากมีการกำหนดให้ส่งเอกสารมากกว่า ๑ ชุด ถ้าส่งด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่าส่งครบตามจำนวนแล้ว	☐ แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับทราบแนวปฏิบัติดังกล่าว (โดยอาจจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (Work Manual) ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมได้) ☐ ลงทะเบียนที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน สำหรับเป็นช่องทางการรับคำขออนุญาต/ติดต่อขั้นพื้นฐาน หากยังไม่มีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น (ช่องทางการตรวจสอบการลงทะเบียนไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์^๑) ☐ จัดทำประกาศเผยแพร่ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว (มาตรา ๑๐) ☐ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรับเรื่องที่ส่งมาทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่ประกาศตามมาตรา ๑๐ ☐ ทบทวน ปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนกรณีขอรับบริการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ☐ สื่อสาร/แจ้งประชาชนรับทราบ
มาตรา ๗ วรรคท้าย	งานบริการใดที่ไม่สามารถรับคำขอหรือรับการติดต่อจากประชาชนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ให้เสนอเรื่องมายังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อพิจารณาการขอยกเว้นการดำเนินการ	☐ ตรวจสอบว่ามีงานบริการใดที่ไม่สามารถรับคำขอหรือรับการติดต่อโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ตามหลักเกณฑ์ที่ปรากฏในหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว๓๖ ลงวันที่ ๒๖ ธ.ค. ๖๕)

^๑ สามารถตรวจสอบผ่านเว็บไซต์สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร./DGA) <https://www.dga.or.th/home/> หัวข้อ เอกสารเผยแพร่ > เผยแพร่ข้อมูลตามหลักธรรมาภิบาล > จัดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงานเพื่อรับและส่งหนังสือระหว่างหน่วยงาน โดยหากปรากฏชื่ออีเมลของหน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานได้ลงทะเบียนไว้เรียบร้อยแล้ว หากไม่ปรากฏ สามารถประสาน สพร. เพื่อขอลงทะเบียนได้ที่ ๐ ๒๖๑๒ ๖๐๖๐ หรือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dga.or.th และ dcc_division@dga.or.th

^๒ เจ้าหน้าที่หน่วยงานสารบรรณสำหรับตรวจสอบช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อกฎหมาย	หน้าที่/การดำเนินการ	แนวทางปฏิบัติ/การเตรียมความพร้อม
มาตรา ๘	ในการยื่นคำขออนุญาตตามมาตรา ๗ หน่วยงานจะกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกประชาชนหรือป้องกันความเสี่ยงหรือเพื่อการยืนยันตัวตนเพิ่มเติมด้วยก็ได้ โดยต้องไม่เพิ่มภาระหรือค่าใช้จ่ายเกินจำเป็น	☐ ออกแบบ/จัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เฉพาะของหน่วยงานสำหรับอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ การ prefill/autofill ข้อมูลในแบบฟอร์ม เป็นต้น ทั้งนี้ ตามความพร้อมของแต่ละหน่วยงาน
มาตรา ๙	หากผู้อนุญาตจะตรวจสอบความถูกต้องของบัตรประชาชนของผู้ยื่นคำขออนุญาต สามารถประสานสำนักทะเบียนกลางเพื่อดำเนินการ	☐ สามารถประสานสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย - ขอตรวจสอบความถูกต้องของบัตรประชาชน ได้ที่ ๐ ๒๗๙๑ ๗๕๑๗ - ขอเชื่อมโยงระบบบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ^๓ (Linkage Center) ได้ที่ ๐ ๒๗๙๑ ๗๕๒๕
มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบ มาตรา ๒๐	การส่งคำขออนุญาตหรือการติดต่อใด ๆ จากประชาชนถึงหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ของรัฐผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานกำหนด ถือว่าหน่วยงานได้รับตามวันและเวลาที่คำขออนุญาตหรือการติดต่อเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน (โดยนับระยะเวลาในการตรวจสอบความครบถ้วนเอกสารเช่นเดียวกับการยื่นคำขอด้วยวิธีการปกติ)	☐ จัดให้มีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนสามารถยื่นคำขอ/ส่งเอกสาร/ติดต่อราชการ เช่น - อีเมลกลาง - เว็บไซต์ของหน่วยงาน - แอปพลิเคชัน - ระบบ e-service - ฯลฯ ☐ จัดทำประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการที่ลงนามโดยหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ☐ เผยแพร่/สื่อสารให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับช่องทางดังกล่าว เช่น เผยแพร่ประกาศ/จัดทำสื่อ infographic และเผยแพร่ในเว็บไซต์ เป็นต้น
หมายเหตุ ๑. หลังจาก พ.ร.บ. มีผลใช้บังคับแล้ว ในระหว่างที่ยังไม่กำหนดช่องทางตามมาตรา ๑๐ จะถือว่าการส่งคำขอหรือติดต่อโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ ที่หน่วยงานใช้อยู่ เป็นการส่งโดยชอบตามมาตรา ๑๐ ๒. ตามมาตรา ๒๒ จะมีการรายงานคณะรัฐมนตรีทุก ๖๐ วัน ว่าหน่วยงานใดยังไม่ประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์		

^๓ รายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติม <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statGRAPH/home.php>

ข้อกำหนด	หน้าที่/การดำเนินการ	แนวทางปฏิบัติ/การเตรียมความพร้อม
มาตรา ๑๐ วรรคสอง	• กรณีมีผู้ยื่นคำขออนุญาต/ติดต่อโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยส่งเรื่องมาผิดหน่วยงานหรือถูกหน่วยงานแต่ไม่ใช่เจ้าของเรื่อง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับข้อมูลต้องดำเนินการดังนี้ - กรณีที่เป็นหน่วยงานภายใน ให้ส่งเรื่องต่อไปยังหน่วยงานที่ถูกต้อง - กรณีเป็นหน่วยงานภายนอก ให้แจ้งประชาชนทราบถึงหน่วยงานที่ถูกต้องว่าหน่วยใดเป็นผู้รับผิดชอบ	☐ แจ้งเจ้าหน้าที่รับทราบแนวปฏิบัติดังกล่าว โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานสารบรรณ (โดยอาจจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (Work Manual) ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมได้)
มาตรา ๑๑	• หากผู้ขออนุญาตได้ยื่นคำขอ/ติดต่อโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานต้องตอบกลับผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย เว้นแต่ผู้ขออนุญาตจะแจ้งเป็นช่องทางอื่น	☐ แจ้งเจ้าหน้าที่รับทราบแนวปฏิบัติดังกล่าว ☐ ลงทะเบียนที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน สำหรับเป็นช่องทางการรับคำขอ/ติดต่อขั้นต้น หากยังไม่มีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ☐ การจัดเตรียมระบบสำหรับการออกใบอนุญาตหรือเอกสารอื่นใดในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ <u>ทั้งนี้ตามความพร้อมของหน่วยงานและความเหมาะสมกับจำนวนธุรกรรม</u> (สามารถประสาน สฟธอ ^๔ เพื่อขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับการออกเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์) ☐ ให้ประชาชนมีโอกาสแสดงเจตนารับเอกสารหรือรับการติดต่อกลับในรูปแบบ/วิธีการอื่น ซึ่งแตกต่างจากช่องทางที่ตนได้ยื่นคำขอไว้ ☐ ให้ประชาชนแจ้งช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของตนสำหรับรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์จากหน่วยงาน ☐ จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (Work Manual) ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมได้
มาตรา ๑๒	• หากผู้ยื่นคำขอนำต้นฉบับเอกสารหลักฐานที่หน่วยงานของรัฐออกให้มาติดต่อราชการ หากหน่วยงานต้องการสำเนา ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานในการจัดทำสำเนาและรับรองความถูกต้องของสำเนาเอง และ	☐ แจ้งเจ้าหน้าที่รับทราบแนวปฏิบัติดังกล่าว (โดยอาจจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (Work Manual) ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมได้)

^๔ สามารถประสานสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ./ETDA) ได้ที่ ๐ ๒๑๒๓ ๑๒๓๔

ข้อกำหนด	หน้าที่/การดำเนินการ	แนวทางปฏิบัติ/การเตรียมความพร้อม
	ต้องไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย และจะอาศัยเหตุที่ต้องจัดทำสำเนาเป็นข้ออ้างแห่งความล่าช้าไม่ได้	☐ จัดเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับการทำสำเนาโดยไม่ล่าช้า ☐ เตรียมการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือช่องทาง หรือ ฐานข้อมูลสำหรับตรวจสอบการออกเอกสารหลักฐานจากหน่วยงานต้นทางผู้ออกเอกสาร สำหรับให้หน่วยงานปลายทางผู้ใช้เอกสารสามารถตรวจสอบ/เชื่อมโยงข้อมูลได้
มาตรา ๑๓ (๑) และ มาตรา ๒๑ ^๔	● ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ผู้รับอนุญาตจะแสดงใบอนุญาตนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการที่ผู้อนุญาตประกาศกำหนดก็ได้ ● หากผู้รับอนุญาตแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศของหน่วยงาน ถือว่าการแสดงนั้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว ● หน่วยงานต้องลงประกาศนั้นในราชกิจจานุเบกษาและเผยแพร่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย	☐ หากกฎหมายของหน่วยงานกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ให้หน่วยงานออกประกาศกำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ☐ เมื่อจัดทำประกาศเรียบร้อยแล้ว ให้ลงประกาศนั้นในราชกิจจานุเบกษา โดยประสานสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กลุ่มงานราชกิจจานุเบกษา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๘๘๑ หรือ ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๔๘ ☐ สื่อสารให้ผู้รับอนุญาตรับทราบเกี่ยวกับวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
มาตรา ๑๓ (๒) และ มาตรา ๒๑	หมายเหตุ ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกประกาศ ผู้รับใบอนุญาตจะแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยวิธีการใดก็ได้ และถือว่าการแสดงนั้นชอบด้วยกฎหมาย ● ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ผู้อนุญาตต้องเปิดเผยข้อมูลการอนุญาตที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้ประชาชนสามารถตรวจสอบผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยสะดวกและไม่เสียค่าใช้จ่าย	☐ จัดทำระบบหรือฐานข้อมูลสำหรับให้ประชาชนตรวจสอบข้อมูลการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อลดภาระการจัดส่งข้อมูลให้แก่ประชาชนภายในระยะเวลาที่กำหนด ☐ สื่อสาร/แจ้งประชาชนรับทราบ

^๔ กรณีราชการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น หากการอนุญาตนั้นได้รับมอบอำนาจจากส่วนกลาง หน่วยงานผู้รับมอบอำนาจไม่ต้องจัดทำประกาศตามมาตรา ๑๓(๑) แต่หากเป็นการอนุญาตที่ส่วนภูมิภาค/ท้องถิ่นมีการกำหนดกฎ/ระเบียบขึ้นเองว่าต้องขออนุญาต และต้องแสดงใบอนุญาตนั้นในที่เปิดเผย กรณีนี้จะต้องจัดทำประกาศตามมาตรา ๑๓(๑) และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กรณีหน่วยงานส่วนกลาง หากกฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย หน่วยงานมีหน้าที่จัดทำประกาศตามมาตรา ๑๓(๑) และประกาศในราชกิจจานุเบกษา พร้อมทั้งเผยแพร่ไปยังหน่วยงานผู้รับมอบอำนาจ รวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลการอนุญาตจากผู้รับมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

ข้อกำหนด	หน้าที่/การดำเนินการ	แนวทางปฏิบัติ/การเตรียมความพร้อม
	หมายเหตุ ในระหว่างที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ถ้าประชาชนร้องขอ หน่วยงานจะต้องจัดส่งข้อมูลการอนุญาตให้แก่ประชาชนที่ขอข้อมูลภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่าย (ซึ่งอาจเป็นภาระแก่เจ้าหน้าที่มากกว่าการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับบริการประชาชน)	
มาตรา ๑๔	กำหนดให้การแสดงใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานอื่นใดต่อเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตรวจสอบ สามารถแสดงเป็นภาพอิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นก็ได้ ถือว่าการแสดงนั้น ชอบด้วยกฎหมายแล้ว เว้นแต่เป็นบัตร ใบอนุญาตหรือเอกสารสำคัญที่กำหนดในกฎกระทรวง	☐ จัดทำระบบหรือฐานข้อมูลที่สามารถตรวจสอบว่าใบอนุญาตหรือเอกสารใดที่ประชาชนแสดงโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ (๑) และมาตรา ๑๔ เป็นเอกสารที่ต้องแท้จริงหรือไม่ (หากไม่จัดทำระบบ พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของเอกสารได้) ☐ ตรวจสอบว่าหน่วยงานตนมีบัตรใบอนุญาต หรือเอกสารสำคัญใดที่ไม่สามารถตรวจสอบจากภาพถ่ายหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดได้หรือไม่ หากมี ให้เสนอเรื่องมายังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อรวบรวมเสนอออกกฎกระทรวงต่อไป ☐ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตรวจสอบว่าสามารถตรวจสอบใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานจากภาพอิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่จะถูกยกเว้นโดยกฎกระทรวง
มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง	การติดต่อหรือส่งเรื่องถึงกันระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับหน่วยงานของรัฐ หรือระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐถ้าได้กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่าเป็นการชอบและใช้เป็นหลักฐานตามกฎหมายได้	☐ ลงทะเบียนที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน และประกาศเผยแพร่ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ☐ จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบและรับเรื่องที่ส่งมาทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
มาตรา ๑๕ วรรคสอง	ให้เป็นหน้าที่ ของกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีอำนาจหน้าที่อนุมัติหรือตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายเงิน การใช้จ่ายเงิน หรือ	☐ กรมบัญชีกลางและหน่วยงานของรัฐอื่น เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะต้องตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขกฎระเบียบหรือข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อ
หมายเหตุ หากหน่วยงานใดไม่สามารถติดต่อหรือส่งเรื่องถึงกันโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ จะตราพระราชกฤษฎีกายกเว้นเป็นกรณี โดยต้องระบุเหตุผล ความจำเป็น และระยะเวลาที่จะยกเว้นให้		

ข้อกฎหมาย	หน้าที่/การดำเนินการ	แนวทางปฏิบัติ/การเตรียมความพร้อม
	ความถูกต้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่จะต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามวาระหนึ่งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว	การเบิกจ่ายเงิน การใช้จ่ายเงิน หรือการใช้เอกสารหลักฐานที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยเร็ว
มาตรา ๑๖ และ มาตรา ๒๐	● เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามระบบที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดแทนการดำเนินการต่าง ๆ ที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดว่า จะต้องทำเป็นหนังสือหรือลายลักษณ์อักษร ซึ่งถือว่าดำเนินการโดยชอบทางกฎหมายแล้ว หมายเหตุ ๑. ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดระบบตามมาตรา ๑๖ ให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ ที่หน่วยงานของรัฐใช้อยู่ นั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ชอบตามมาตรา ๑๖ แล้ว ๒. ตามมาตรา ๒๒ จะมีการรายงานคณะรัฐมนตรี ทุก ๖๐ วัน ว่าหน่วยงานใดยังไม่กำหนดระบบสำหรับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	☐ ต้องกำหนดระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยชอบ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๖
มาตรา ๑๗	● ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และต้องจัดเก็บตามกฎหมาย ถ้าข้อมูลข่าวสารนั้นมีได้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้หน่วยงานจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทนการจัดเก็บเป็นเอกสาร และส่งมอบเอกสารต้นฉบับให้กรมศิลปากรเพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติก็ได้	☐ ต้องจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ แทนการจัดเก็บเป็นเอกสาร ตามมาตรฐานที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๖

พระราชบัญญัติ

การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๒
ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์
ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามหมวด ๔ อุดมกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติกำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ที่มีใช้หน่วยงานของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อจะใช้พระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือบางส่วนแก่หน่วยงานของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือองค์การอัยการ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้ใช้แก่องค์กรดังกล่าวทั้งองค์กรหรือบางหน่วยงาน หรืองานบางประเภทก็ได้

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

“ขออนุญาต” หมายความว่า ความรวมถึง ขอรับใบอนุญาต ขออนุมัติ ขอดจดทะเบียน ขื่นทะเบียน ขอแจ้ง ขอจดทะเบียน ขออาชญาบัตร ขอการรับรอง ขอความเห็นชอบ ขอความเห็น ขอให้พิจารณา ขออุทธรณ์ ร้องทุกข์ หรือร้องเรียน ขอให้ดำเนินการ ขอรับเงิน ขอรับสวัสดิการ และขอรับบริการอื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ

“อนุญาต” หมายความว่า ความรวมถึง ออกใบอนุญาต อนุมัติ จดทะเบียน ขื่นทะเบียน รับแจ้ง รับจดทะเบียน ออกอาชญาบัตร รับรอง เห็นชอบ ให้ความเห็น แจ้งผลการพิจารณา แจ้งผลการดำเนินการ จ่ายเงิน ให้ได้รับสวัสดิการ และให้บริการอื่นใดแก่ประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีประสิทธิภาพ ให้คณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงมาตรฐานข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องใช้และปฏิบัติให้สอดคล้องกัน เชื่อมโยงถึงกันได้ มีความมั่นคงปลอดภัย และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

มาตรา ๗ บรรดาการใด ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องขออนุญาตต่อผู้อนุญาต ผู้ขออนุญาตจะเลือกยื่นคำขออนุญาตดังกล่าวรวมถึงนำส่งเอกสารหลักฐานหรือสำเนาเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และให้ถือว่าการยื่นคำขออนุญาตนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายนั้น ๆ แล้ว และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องจะปฏิเสธไม่รับการขออนุญาตนั้นเพียงเพราะเหตุที่ผู้ขออนุญาตได้ยื่นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มิได้

สำเนาเอกสารหลักฐานที่ส่งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง ผู้ส่งไม่ต้องลงนามรับรอง ในกรณีที่กฎหมายตามวรรคหนึ่งหรือกฎที่ออกตามกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้การยื่นคำขออนุญาตต้องทำตามแบบ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนด การที่ผู้ขออนุญาตได้ยื่นคำขออนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยมีข้อความตรงตามแบบนั้น ๆ แล้ว ให้ถือว่าผู้ขออนุญาตได้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบ วิธีการ หรือเงื่อนไขตามที่กำหนดนั้นแล้ว และในกรณีที่กฎหมายหรือกฎดังกล่าวกำหนดให้ผู้ยื่นคำขอต้องยื่นหรือส่งเอกสารมากกว่าหนึ่งชุด การส่งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอได้ยื่นหรือส่งครบจำนวนแล้ว

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่การจัดส่งหนังสือ รายงาน เอกสาร หรือข้อมูล และการจ่ายเงินค่าคำขออนุญาต ค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ค่าปรับ หรือเงินอื่นใดให้แก่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐด้วยโดยอัตโนมัติ

ความในมาตรานี้มิใช่บังคับแก่การจดทะเบียนที่ผู้จดทะเบียนต้องดำเนินการเองเฉพาะตัว ไม่ว่าจะเป็นการสมรส การหย่า การรับบุตรบุญธรรม การขอมีบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง หรือการอื่นใดที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เว้นแต่กฎหมายในเรื่องนั้นจะกำหนดให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๘ ในการดำเนินการตามมาตรา ๗ ผู้อนุญาตจะกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้ขออนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมด้วยก็ได้ แต่ต้องเป็นไปเพื่ออำนวยความสะดวกหรือป้องกันความเสี่ยงแก่ผู้ขออนุญาต หรือเพื่อการยืนยันตัวตน โดยประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ได้โดยสะดวกและทั่วไป และไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือเพิ่มค่าใช้จ่ายแก่ผู้ขออนุญาตเกินจำเป็น

การยืนยันตัวตนตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดให้ดำเนินการด้วยวิธีอื่นนอกจากการแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทางก็ได้ ถ้าวิธีอื่นดังกล่าวนั้นจะเป็นการสะดวกแก่ประชาชนยิ่งขึ้น

มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้อนุญาตประสงค์จะตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของบัตรประจำตัวประชาชนที่ผู้ขออนุญาตยื่นหรือแสดงต่อผู้อนุญาต ให้เป็นหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะติดต่อกับสำนักทะเบียนกลางตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรเพื่อดำเนินการตรวจสอบ และให้เป็นหน้าที่ของนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลางที่จะตรวจสอบและแจ้งผล ทั้งนี้ ให้กระทำโดยพลัน โดยผ่านทางวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การดำเนินการดังกล่าวมิให้ถือว่าเป็นการเปิดเผยข้อความหรือตัวเลขตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๐ บรรดาคำขออนุญาตหรือการติดต่อใด ๆ ที่ประชาชนส่งหรือมีถึงหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนด ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นได้รับตามวันและเวลาที่คำขออนุญาตหรือการติดต่อนั้นได้เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เว้นแต่วันและเวลานั้นเป็นวันหรือเวลานอกทำการของหน่วยงานของรัฐ ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับในวันและเวลาทำการถัดไป

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่งไม่มีหน้าที่หรืออำนาจที่จะดำเนินการได้ ให้ส่งเรื่องต่อไปยังเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรง แต่ถ้าเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงอยู่ต่างหน่วยงานกัน จะแจ้งให้ผู้ขออนุญาตหรือผู้ติดต่อให้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ขออนุญาตหรือผู้ติดต่อทราบว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนั้น

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตได้ยื่นคำขออนุญาตหรือติดต่อกับผู้อนุญาตหรือหน่วยงานของรัฐโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว การติดต่อหรือออกเอกสารหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้นั้น ให้ทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้ระบุไว้เป็นประการอื่นในการยื่นคำขออนุญาตหรือในการติดต่อ

มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๗ ในการดำเนินการพิจารณาอนุญาต หากมีความจำเป็นที่ผู้อนุญาตหรือหน่วยงานของรัฐต้องมีสำเนาเอกสารหลักฐานที่หน่วยงานของรัฐใด ๆ เป็นผู้ออกให้แก่ผู้ขออนุญาต เมื่อผู้ขออนุญาตได้นำเอกสารหลักฐานต้นฉบับมาแสดงแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนั้นมีหน้าที่จัดทำสำเนาและรับรองความถูกต้องของสำเนานั้นเองโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ และจะอาศัยเหตุที่ต้องจัดทำสำเนามาเป็นข้ออ้างในความล่าช้ามิได้

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยให้เป็นสิทธิของผู้รับอนุญาตและหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับอนุญาตจะแสดงใบอนุญาตนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการที่ผู้อนุญาตประกาศกำหนดก็ได้ และให้ถือว่าการแสดงเช่นนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว ประกาศดังกล่าวเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและเผยแพร่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้วให้ใช้บังคับได้

(๒) ผู้อนุญาตต้องเปิดเผยการอนุญาตที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้ประชาชนสามารถตรวจสอบผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย การเปิดเผยดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีรายการที่ปรากฏอยู่ในใบอนุญาต และต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา

เพื่อประโยชน์ในการลดภาระของผู้รับอนุญาต วิธีการที่ผู้อนุญาตประกาศกำหนดตาม (๑) จะออกกฎกระทรวงกำหนดให้ต้องทำเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจสอบใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐออกให้ ผู้มีหน้าที่ต้องแสดงจะแสดงใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานนั้นเป็นภาพทางอิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นก็ได้ โดยให้ถือว่าการแสดงเช่นนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นบัตร ใบอนุญาตหรือเอกสารสำคัญที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในการติดต่อหรือส่งเรื่องถึงกันในระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับหน่วยงานของรัฐ หรือระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ถ้าได้กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ให้ถือว่าเป็นการชอบด้วยกฎหมายและใช้เป็นหลักฐานได้ตามกฎหมาย หากหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานใดไม่สามารถรองรับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ จะตราพระราชกฤษฎีกายกเว้นให้เป็นกรณี ไปได้ โดยต้องระบุเหตุผล ความจำเป็น และระยะเวลาที่จะยกเว้นให้

ให้เป็นหน้าที่ของกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีอำนาจหน้าที่อนุมัติ หรือตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายเงิน การใช้จ่ายเงิน หรือความถูกต้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่จะต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติใด ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ในระหว่างที่ยังมิได้แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติตามวรรคสอง ผู้ใดจะปฏิเสธความมีอยู่หรือความถูกต้องของเอกสารหลักฐานตามวรรคหนึ่งเพียงเพราะเหตุที่เอกสารหลักฐานนั้นทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ มติ หรือคำสั่งกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นหนังสือ หรือเป็นเอกสาร ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้จัดทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามระบบที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดแล้ว ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย กฎ มติ หรือคำสั่งนั้นแล้ว

ระบบที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดตามวรรคหนึ่งต้องสอดคล้องกับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖

มาตรา ๑๗ บรรดาข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือเอกสารอื่นใดที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและต้องจัดเก็บตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรี ถ้าข้อมูลข่าวสารหรือเอกสารนั้นมีได้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้หน่วยงานของรัฐจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ แทนการจัดเก็บเป็นเอกสาร และส่งมอบเอกสารต้นฉบับให้กรมศิลปากรเพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติก็ได้

วิธีการจัดเก็บและรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๖

มาตรา ๑๘ การจัดทำและเผยแพร่ราชกิจจานุเบกษาให้กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แทนการจัดพิมพ์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก รวดเร็ว และสามารถจัดทำสำเนาได้โดยตนเอง และในกรณีที่ประชาชนประสงค์จะได้สำเนาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่จะต้องจัดให้โดยเร็ว โดยจะคิดค่าใช้จ่ายตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดก็ได้

มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ร่วมกันจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๖ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดให้

หน่วยงานของรัฐใช้และปฏิบัติ โดยจะจัดแบ่งวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นระยะเริ่มต้นและระยะต่อ ๆ ไป ก็ได้ แต่ระยะแรกสำหรับการเริ่มต้นดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาได้ภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ข้อเสนอตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงการเชื่อมโยงถึงกันโดยสามารถใช้อุปกรณ์และข้อมูลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

ในระหว่างที่คณะรัฐมนตรียังมิได้มีมติกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามมาตรฐานอื่นใดที่มีการใช้งานกันอย่างแพร่หลายไปพลางก่อนได้

มาตรา ๒๐ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ ประชาชนติดต่อราชการตามมาตรา ๑๐ รวมทั้งกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๖ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดตามมาตรา ๖

ในระหว่างที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐยังมิได้ประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน ของรัฐตามมาตรา ๑๐ หรือกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๖ ให้ถือว่าการส่งคำขออนุญาตหรือติดต่อหรือการปฏิบัติหน้าที่ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ ที่หน่วยงานของรัฐใช้อยู่ นั้น เป็นการส่ง หรือติดต่อที่ชอบตามมาตรา ๑๐ หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ชอบ ตามมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณีแล้ว

มาตรา ๒๑ ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และออกประกาศกำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๓ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ในระหว่างที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์ ให้มีหน้าที่จัดส่งข้อมูลการอนุญาตให้แก่ประชาชนที่ขอข้อมูลภายในสามวันนับแต่วันที่ ได้รับคำขอโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่าย

ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตจะแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างใดก็ได้ และให้ถือว่าการแสดงเช่นนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว

มาตรา ๒๒ ให้คณะรัฐมนตรีกำหนดหน่วยงานของรัฐหน่วยงานหนึ่งให้ทำหน้าที่ในการติดตาม เร่งรัด ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกหกสิบวันว่าหน่วยงานของรัฐโดยังมิได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง พร้อมทั้งประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งที่จะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยทราบถึงหน้าที่ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการโดยให้แจ้งเตือนทุกสิบห้าวัน

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระและปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่จะจัดให้มีและปรับปรุงฐานข้อมูลทางกฎหมายและระบบการสืบค้นกฎหมายโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการเข้าถึงของประชาชนโดยเร็ว

มาตรา ๒๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (๑) บัญญัติให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน แต่บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังไม่เอื้อต่อการนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการอนุญาต การให้บริการ หรือการให้สวัสดิการแก่ประชาชน ส่งผลให้ประชาชนมีภาระและต้นทุนในการติดต่อกับภาครัฐ ที่สูงเกินสมควร เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และไม่สอดคล้องกับ เทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว สมควรมีกฎหมายกลางว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมให้การทำงานและการให้บริการของภาครัฐสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักได้ และ โดยที่การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติราชการนั้นเป็นการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้